

جزوه قواعد حقوق بشردوستانه عرفی بین المللی

احمد فدوی، حسین یزدانی

مجموعه سوالات استخراجی از متن کتاب حقوق بین المللی بشردوستانه عرفی

۱. بیطرفی از منظر کمیته صلیب سرخ شامل چه مواردی است؟ ص ۱۳

۱. اجتناب از اعمال تبعیض بین قربانیان

۲. برخورد منصفانه با همه قربانیان در هر نوع درگیری در کره زمین فارغ از ترجیحات

منطقه ای یا نژادی یا احساساتی یا تصاویر رسانه ها.

۲. دلایل اهمیت عرف را بیان کنید. ص ۱۶

۱. در حقوق بین المللی بشردوستانه موارد قابل دسترس بسیاری هستند که چندان شناخته

شده نیستند و شناخت عمیق آنها که از اهمیت بسیاری برخوردار است بوسیله عرف میتواند

صورت گیرد.

۲. اکثر منازعات مسلحانه امروزی درگیریهای داخلی هستند که قواعد حقوق بشردوستانه از

نظر شکلی فقط در خصوص مخاصمات بین المللی اعمال می شوند لذا برای اعمال در

خصوص درگیریهای داخلی باید به قواعد عرفی توسل جست.

۳. قواعد عرفی برای کلیه دولتهایی که رسماً و بطور آشکار با آن مخالفت نکرده اند الزامی

است برخلاف معاهده.

۳. علت تخلف از حقوق (قواعد و مقررات) بین المللی بشردوستانه چیست؟ آیا ناکافی

بودن آنهاست؟ ص ۲۷

خیر ناکافی بودن آنها نیست بلکه:

۱. عدم تمایل به رعایت قواعد بشردوستانه؛

۲. عدم وجود وسیله برای اجرای آنها؛

۳. عدم اطمینان از اجرای آنها در برخی اوضاع و احوال؛
۴. عدم اطلاع رهبران سیاسی، فرماندهان و رزمندگان و عموم مردم از این قواعد.
۴. دو مانع مهم بر سر راه استفاده از معاهدات مربوط به مخاصمات مسلحانه فعلی وجود دارد، کدامند؟ ص ۲۹
۱. این معاهدات فقط نسبت به کشورهایی که آنها را تصویب کرده اند اعمال می گردد و این بدان معناست که معاهدات مختلف حقوق بین المللی بشردوستانه بسته به آنکه کشورهای مورد نظر چه معاهداتی را به تصویب رسانده اند نسبت به مخاصمات مختلف مسلحانه اعمال می گردند.
۲. علیرغم برخورداری از مقررات این بخش از حقوق معاهدات، مقررات مزبور قادر نیست که بخش بزرگی از مخاصمات مسلحانه امروز را با جزئیات کافی به رشته تدوین درآورد. به این دلیل که اکثر مخاصمات جاری درگیری مسلحانه غیر بین المللی هستند. هر چند که شمار آنها رو به افزایش است اما در مقایسه با مخاصمات بین المللی تعداد خیلی کمی از قواعد معاهداتی نسبت به این مخاصمات اعمال میگردند.
۵. حقوق بشر و حقوق بشردوستانه بین المللی در عین اینکه شاخه ای جداگانه از حقوق بین الملل هستند لکن به سه دلیل بر یکدیگر تاثیر مستقیم دارند. بنویسید. ص ۳۲
۱. ارزیابی انطباق با حقوق بشر گاهی اوقات مستلزم تعیین این موضوع است که آیا حقوق بشر مورد رعایت قرار گرفته یا از آن تخلف شده است. یعنی چنانچه امری مستلزم نقض حقوق بشردوستانه بین المللی باشد، بر طبق حقوق بشر نیز غیرقانونی است.
۲. نوع مقررات حقوق بشر نیز در حقوق بشردوستانه بین المللی یافت می شوند. بعنوان مثال ماده ۷۵ پروتکل الحاقی اول و مواد ۴ و ۶ پروتکل الحاقی دوم و مقررات راجع به کودکان سرباز در کنوانسیون حقوق کودک و پروتکل آن.
۳. رویه گسترده ای از سوی کشورها و سازمانهای بین المللی مستقر گردیده که نحوه رفتار کشورها را در جریان مخاصمات مسلحانه و در پرتو مقررات حقوق بشری مورد لحاظ قرار می دهند.
۶. وجود هر یک از قواعد حقوق بین المللی عرفی مستلزم وجود دو عنصر می باشد. نام ببرید. ص ۳۳
۱. رویه مورد عمل کشور؛ (عنصر مادی)

۲. اعتقاد به آنکه اعمال چنین رویه ای اعم از منع یا جواز و بسته به ماهیت قاعده به منزله قانون الزامی است. (عنصر معنوی یا *opinio juris*)

۷. رویه دولتها که به ایجاد حقوق بین الملل عرفی می شود، بر مبنای یکسری معیارها صورت گرفته است. کدامند؟ ص ۳۴

۱. اقدامات عملی و مواضع رسمی و قانونی کشورها رویه ای را ایجاد می کند که خود به تشکیل حقوق بین المللی عرفی یاری می رساند. اقدامات عملی مانند رفتار در میدان جنگ، استفاده از برخی سلاحها و نحوه رفتار با گروهها مختلف؛ مواضع رسمی مانند دستورالعملهای نظامی، قوانین داخلی، رویه قضایی داخلی، دستورالعملهای صادره برای نیروهای مسلح، بیانیه های نظامی در طول جنگ، اعتراضات دیپلماتیک، نظرات مشاورین حقوقی، دفاعیات در محاکم بین المللی، اظهارات در سازمانها و کنفرانسهای بین المللی، و تصمیمات در قبال سازمانهای بین المللی.

نکته: رویه اعم از اینکه اقدام عملی باشد یا مواضع رسمی و قانونی، فقط در مقام رویه رسمی معنا می دهد. بنابراین اقدامات عملی طرفین در مخاصمات مسلحانه فقط تا زمانیکه معرف رویه رسمی کشورها باشد به ایجاد قواعد حقوق بین المللی عرفی مدد می رساند.

۲. رویه قوای مجریه، مقننه و قضائیه هر کشور ممکن است به تشکیل حقوق بین المللی عرفی کمک کند و هر نهاد زیرمجموعه این قوا نیز ممکن است در حوزه مسئولیت بین المللی کشور دخیل باشند و مواضعی را اتخاذ کنند که بر روابط بین المللی آن کشور موثر باشد.

نکته: در صورت تعارض بین مواضع نهادهای مختلف یک کشور، رویه داخلی آن کشور متعارض تلقی شده و چنین رویه ای در ایجاد حقوق عرفی نقشی برعهده ندارد.

۳. اقدامات دولتها اگر هرگز افشا نشوند، در ایجاد حقوق بین المللی عرفی تاثیر نخواهد داشت و تا زمانیکه کشورهای دیگر از این اقدام آگاه نشوند، و فرصتی برای نشان دادن واکنش نسبت به آن اقدام نداشته باشند، وضع به همین منوال است. بنابراین، رویه برای آنکه مورد لحاظ قرار گیرد، باید در معرض آگاهی عمومی قرار گرفته و تا حدی نسبت به آن اطلاع رسانی شود.

۴. هر چند تصمیمات دادگاههای بین المللی در زمره منابع فرعی حقوق بین الملل هستند، لیکن این تصمیمات خالق رویه دولتی نمی باشد. این بدان دلیل است که داگاههای بین

المللی برخلاف دادگاههای داخلی در زمره ارگان دولت قرار ندارند. با این حال، آنچه که کشورها در مقابل دادگاههای بین المللی مورد ادعا قرار می دهند، به وضوح نوعی از رویه دولتی محسوب می شود.

۵. سازمانهای بین المللی، از شخصیت حقوقی بین المللی برخوردار بوده و می توانند با برخورداری از اهلیت و صلاحیت خود مستقل از دولتهای عضو سازمان، در روابط بین المللی مشارکت کنند. در این زمینه رویه آنان نیز می تواند در شکل گیری حقوق بین المللی عرفی موثر باشد.

۶. مذاکرات و قطعنامه های صادره از سوی سازمانها و کنفرانسهای بین المللی همراه با توضیحاتی که در مورد رای داده می شوند، اقدامات کشورهای ذیمدخل محسوب می شوند. ۷. رویه گروهها مخالف مسلح از قبیل قواعد رفتاری، تعهدات پذیرفته شده در خصوص رعایت برخی از قواعد حقوق بین المللی بشردوستانه و سایر بیانیه ها در زمره رویه دولتی محسوب نمی شوند. در حالیکه چنین رویه هایی ممکن است دلالت بر پذیرش برخی قواعد در جریان مناسبات مسلحانه غیر بین المللی نماید.

۸. برای ایجاد هر یک از قواعد حقوق بین المللی عرفی، رویه (عرف) دولتی باید چه ویژگیهایی داشته باشد؟ ص ۳۹

۱. اولین شرط یکنواخت بودن ظاهری عرف و رویه دولت مذکور می باشد. کشورهای مختلف نباید عملکردهای ماهیتا متفاوت داشته باشند و به عبارتی نباید برخی به امری پرداخته و برخی دیگر به امری دیگر.

۲. دومین شرط برای ایجاد یک قاعده عام حقوق بین الملل عرفی آن است که رویه کشور مربوطه باید همه جانبه و شاخص باشد. با این وجود لازم نیست که قاعده مذکور جهانی باشد، بلکه رویه کلی کفایت می کند و برای تحقق این امر مشارکت تعداد یا درصد مشخصی از کشورها لازم نیست و معیار مورد نظر در اینجا معیار کیفی است تا کمی. لذا تعداد کشورها مهم نیست، بلکه اینکه کدام کشورها در آن مشارکت دارند مهم است.

۳. سومین شرط ضروری به مدت زمان لازم برای تشکیل یک قاعده عرفی حقوق بین الملل باز می گردد. که از طریق اتخاذ رویه واقعا یکنواخت و همه جانبه و شاخص صورت می پذیرد. توضیح اینکه بطور متعارف مدت زمانی سپری خواهد شد پیش از آنکه رویه ای

واجد معیارهای لازم شود اما برای تشکیل قاعده لزومی ندارد که مدت زمان معینی سپری شده باشد.

۹. اشکال خاص لازم برای اینکه نشان دهد یک اعتقاد حقوقی به یک رویه خاص وجود دارد کدامند؟ ص ۴۳

۱. رویه ای که ناظر به منع برخی اعمال باشد (ترک فعل) مثل قاعده ای که صدور هر گونه دستوری را در خصوص عدم اعمال رحم و شفقت منع میکند.

۲. عرفی که منجر به ایجاد تعهد می شود. مثل قاعده ای که مراقبت از مجروحان و بیماران را لازم می داند.

۳. عرفی که باعث ایجاد قاعده ای شود که رفتار خاصی را اجازه دهد مثل قاعده ای که به کشورها حق می دهد به دادگاههای خود صلاحیت جهانی در رسیدگی به جنایتهای جنگی اعطا نمایند.

۱۰. طرفین درگیر باید در اصل تفکیک چه قاعده ای را رعایت کنند؟ ص ۶۲

باید بین افراد غیرنظامی و رزمندگان تفکیک قایل شوند و حملات خود را صرفاً علیه رزمندگان انجام دهند نه افراد غیرنظامی. رزمندگان مبین شخصی است که از حمایتهای مقرر شده برای افراد غیرنظامی بهره مند نمی گردد.

۱۱. براساس قاعده ۲ چه اقدامات و تهدیداتی ممنوع است؟ ص ۶۹

هر اقدام یا تهدید خشونت آمیزی که هدف اولیه آن گسترش ترس در میان جمعیت غیرنظامی باشد. این قاعده را چند چیز تایید می کند:

۱. دستورالعملهای نظامی ذکر شده در بسیاری از کشورها؛

۲. تخطی از این قاعده مطابق قوانین بسیاری از کشورها جرم محسوب می شود؛

۳. این رویه در کشورهایی که طرف متعاقد پروتکل الحاقی اول نیستند، یا در آن زمان نبوده اند نیز اعمال می شود.

۴. دولتهای طرف متعاقد پروتکل اول این قاعده را در مقابل دولتهای غیر متعاقد نیز مورد استناد قرار می دهند.

۱۲. مصادیق اعمال خشونت آمیز که در رویه به منزله اعمال ممنوعه اند، کدامند؟ ص ۷۳

۱. عملیات پشتیبانی یا ضربه زدن با هدف گسترش ترس در میان جمعیت غیرنظامی؛

۲. گلوله باران بی هدف و وسیع و بمباران منظم شهرها؛

۳. حمله، تجاوز به عنف، آزار و شکنجه کودکان؛
۴. کشتار جمعی.
۱۳. استثنائات وارده بر مصداق رزمنده کدامند؟ (کدام دسته از نیروهای مسلح رزمنده محسوب نمی شوند؟) ص ۷۴
۱. کارکنان پزشکی؛
۲. کارکنان مذهبی.
۱۴. نیروهای مسلح هر یک از طرفهای مخاصمه شامل چه کسانی است؟ ص ۷۸
- تمامی نیروهای مسلح، گروهها و واحدهای سازمان یافته ای که :
۱. تحت امر فرماندهی هستند؛
۲. در مقابل اعمال زبردستان خود مسئول باشند.
۱۵. قواعد و مقررات نیروهای مسلح در چه شرایطی بر شبه نظامیان و سپاهیان داوطلب نیز صدق می کند؟ ص ۷۹
۱. تحت امر شخصی باشند که مسئولیت زبردستانش را بر عهده دارد؛
۲. دارای نشان ممیز و ثابتی باشند که از فاصله ای دور قابل تشخیص است؛
۳. آشکارا اسلحه حمل کنند؛
۴. عملیات خود را بر طبق قوانین و رسوم جنگ هدایت کنند.
۱۶. حق شخص در برخورداری از وضعیت اسیرجنگی چه زمانی زایل می شود؟ ص ۸۰
۱. زمانی که خود را از افراد غیرنظامی تفکیک نکرده باشد؛
۲. زمانی که بعنوان جاسوس دستگیر شود؛
۳. زمانی که بعنوان سرباز مزدور دستگیر شود.
۱۷. طبق تعریف دیوان یوگسلاوی، افراد غیرنظامی چه ویژگیهایی دارند؟ ص ۸۳
۱. افرادی که عضو نیروهای مسلح نبوده اند؛
۲. افرادی که دیگر عضو نیروهای مسلح نیستند.
۱۸. نحوه تشکیل بسیج عمومی را بنویسید و بگویید تحت چه شرایطی رزمنده محسوب می شوند؟ ص ۸۳
- بسیج عمومی زمانی شکل می گیرد که به موجب آن ساکنان کشوری که هنوز اشغال نشده با نزدیک شدن دشمن بطور خودبرانگیخته و به منظور مقاومت در برابر نیروهای مهاجم و

بدون اینکه وقت کافی برای سازمان دهی در قالب نیروهای مسلح را داشته باشند برای مقابله با سپاه متجاوز اسلحه بدست می گیرند. و با دو شرط رزمنده هستند:

۱. آشکارا اسلحه حمل کنند؛
  ۲. قوانین و قواعد جنگ را رعایت کنند.
۱۹. قانونی بودن حمله به یک غیرنظامی با چه شرایط قابل توجیه است؟ ص ۸۸
۱. به اینکه منظور وی از شرکت مستقیم در درگیریها چه باشد؛
  ۲. اینکه مبدا و آغاز شرکت مستقیم در درگیریها کجا باشد و چه موقع خاتمه بیابد.
۲۰. مصادیقی ذکر کنید که غیرنظامیان را از وضعیت غیرنظامی خارج می کند. ص ۹۰
۱. غیرنظامیانی که برای نیروهای مسلح خود آذوقه و مهمات برسانند؛
  ۲. غیرنظامیانی که برای نیروهای مسلح خود پیام جابجا کنند.
۲۱. اصل تفکیک چه مواردی را شامل می شود؟ صص ۶۲ و ۹۳
۱. افراد غیرنظامی و رزمنده؛ (قاعده ۱)
  ۲. اموال غیرنظامی و هدفهای نظامی؛ (قاعده ۷)
۲۲. مصادیقی ذکر کنید که در آنها لزوم تفکیک بین اموال غیرنظامی و اهداف نظامی مورد تاکید قرار گرفته است. ص ۹۴ تا ۹۸
۱. دستورالعمل حقوق بین المللی بشردوستانه برخی کشورها مثل سوئد آنرا یک قاعده عرفی دانسته؛
  ۲. قوانین بسیاری از دولتها حمله به اموال غیرنظامی را در جریان درگیریهای مسلحانه جرم تلقی کرده است؛
  ۳. لوایح ارایه شده از سوی برخی دولتهای در قضیه سلاحهای هسته ای مطروحه نزد دیوان بین المللی دادگستری؛
  ۴. طبق اساسنامه ICC حمله به اموال غیرنظامی، اگر ضرورت ناشی از مخاصمه در آن حد نباشد که حمله بدان را الزامی کند، موجد ارتکاب جنایت جنگی است؛
  ۵. بیانیه های رسمی ناظر بر مخاصمات مسلحانه غیر بین المللی؛
۲۳. کدام دسته از اموال را میتوان بعنوان هدف نظامی محسوب کرد؟ چند مثال ذکر کنید. ص ۹۹

۱. آندسته از اموالی که بر حسب ماهیت، مکان، هدف یا نوع استفاده از آنها سهمی موثر در عملیات نظامی دارند؛

۲. آندسته از اموالی که انهدام جزئی یا کلی و تسخیر یا بی اثرسازی آنها در اوضاع و احوال مربوطه مزیت قطعی نظامی در برداشته باشد؛
مثالها: ص ۱۰۲

تاسیسات، ساختمانها و مواضعی که رزمندگان دشمن، مواد و تسلیحات آنها در آنجاست و همچنین وسایل حمل و نقل و ارتباطی آنها.

۲۴. براساس رویه دولتها، اهداف و اموال غیرنظامی در چه صورت همچنان غیرنظامی باقی می ماند؟ ص ۱۰۴ و ۱۰۵

۱. در صورتی که برای مقاصد نظامی بکار نروند؛

۲. در صورتیکه در برآورد نهایی به صورت هدفهای نظامی در نیامده باشند.

۲۵. اموال غیر نظامی در چه صورت میتواند هدف حمله نظامی قرار گیرد؟ ص ۱۰۵

۱. اگر به طریقی بکار روند که ماهیت غیرنظامی خود را از دست بدهند؛

۲. واجد شرایط بعنوان یک هدف نظامی گردند.

نکته: در موارد تردید، مال غیرنظامی محسوب می شود. و فرض بر این است که مال به نحو موثر در عملیات نظامی مورد استفاده قرار نگرفته است.

۲۶. حملات بدون تفکیک چه حملاتی می باشند؟ ص ۱۱۴

۱. حملاتی که متوجه هدف نظامی خاصی نیستند؛

۲. حملاتی که از روشها و وسایل جنگی استفاده می کنند که امکان هدف گیری به سوی هدف نظامی مشخصی را برآورده نمی کنند؛

۳. حملاتی که از روشها یا وسایل جنگی استفاده می کنند که امکان محدودیت اثر استفاده از آنها به نحوی که در مقررات حقوق بین المللی بشردوستانه مقرر شده است وجود ندارد؛

۴. نوعا به گونه ای هستند که بدون تفکیک به هدفهای نظامی و غیرنظامی اصابت می کنند.

۲۷. حمله از طریق بمباران نسبت به کدام اهداف ممنوع است؟ ص ۱۱۸

۱. بمبارانی که تعدادی از اهداف نظامی کاملا مجزا و با فاصله از یکدیگر را که در یک شهر، روستا یا ده هستند مورد هدف قرار دهد؛

۲. بمبارانی که مناطق تمرکز غیرنظامیان یا اموال غیرنظامی را مورد هدف قرار دهد.

۲۸. به چه دلیل بمبارانهای منطقه ای در درگیریهای مسلحانه غیر بین المللی نیز ممنوع شده است؟ ص ۱۲۰

۱. به دلیل آنکه بمباران منطقه ای متضمن نوعی حمله کورکورانه تشخیص داده شده است؛

۲. به دلیل آنکه حملات کور در درگیریهای مسلحانه غیر بین المللی ممنوع هستند.

۲۹. ممنوعیت بمباران منطقه ای در کدامیک از اسناد بین المللی مورد تاکید قرار گرفته است؟ ص ۱۱۹

۱. در حقوق معاهدات موخر قابل اعمال بر مخاصمات مسلحانه غیر بین المللی مانند پروتکل اصلاحی ۲ منضم به کنوانسیون برخی سلاحهای متعارف؛

۲. در اسناد ناظر بر مخاصمات مسلحانه غیر بین المللی.

۳۰. شروع به حمله تحت شرایطی ممنوع است؛ آن شرایط را بنویسید. (اصل تناسب درحمله) ص ۱۲۱

۱. باعث تلفات و آسیب به غیرنظامیان شود؛

۲. سبب ایراد صدمه به اموال غیرنظامی یا ترکیبی از این موارد گردد؛

۳. خسارات وارده زیاده بر مزیت عینی و مستقیم نظامی مورد انتظار باشد.

۳۱. اقدامات احتیاطی در حمله کدامند؟ ص ۱۲۷

۱. باید دقت ویژه ای برای جداکردن جمعیت غیرنظامی، غیرنظامیان و اموال غیرنظامی بعمل آید؛

۲. همه اقدامات احتیاطی قابل پیش بینی به منظور اجتناب و به حداقل رساندن تلفات تصادفی بر غیرنظامیان و صدمه به آنها و ایراد خسارت به اموال غیرنظامی اتخاذ گردد.

۳. هر یک از طرفهای درگیر باید هر گونه اقدام ممکن را برای اطمینان از نظامی بودن هدف انجام دهند؛

۴. هر یک از طرفهای درگیر باید هر گونه اقدام احتیاطی ممکن را در گزینش ابزارها و روشهای جنگی به منظور اجتناب و در هر شرایطی، به حداقل رساندن تلفات تصادفی به غیرنظامیان، صدمه به غیرنظامیان و ایراد خسارت به اموال غیرنظامی به عمل آورند. (قاعده ۱۷)

۵. هر یک از طرفهای درگیر باید هر گونه اقدام ممکن برای ارزیابی این موضوع که حمله ممکن است باعث تلفات ضمنی غیرنظامیان، آسیب رساندن به غیرنظامیان، ورود خسارت

به اموال غیرنظامی، یا ترکیبی از این موارد که زیاده بر مزیت عینی و مستقیم مورد انتظار گردد، به عمل آورند. (قاعده ۱۸)

۶. هر یک از طرفهای درگیر باید در صورتی که روشن شود که هدف حمله میتواند باعث تلفات به غیرنظامیان و اموال آنان گردد، تمامی اقدامات ممکن را برای لغو یا تعلیق حمله به عمل آورد. (قاعده ۱۹)

۷. هر یک از طرفهای متخاصم در مورد حمله ای که ممکن است جمعیت غیرنظامی را تحت تاثیر قرار دهد پیشاپیش باید بطور موثر هشدار دهد؛ مگر آنکه اوضاع و احوال اجازه این کار را به او ندهد. (قاعده ۲۰)

۳۲. مصداقهای اقدامات احتیاطی در حمله کدامند؟ ص ۱۳۷

۱. رعایت ملاحظات در خصوص زمان اجرای حملات؛

۲. اجتناب از رزم در نواحی دارای جمعیت؛

۳. انتخاب جنگ افزارهای متناسب با هدف؛

۴. استفاده از سلاح دقیق و انتخاب هدف.

۳۳. شرایط انتخاب بهترین هدف در حملات نظامی کدام است؟ ص ۱۴۶

۱. هدفی باشد که حمله به آن کمترین خطر را برای حیات غیرنظامیان دارد؛

۲. هدفی باشد که حمله به آن کمترین خطر را برای اموال غیرنظامی دارد؛

۳۴. اقدامات احتیاطی در برابر اثرات حمله شامل چه مواردی است؟ ص ۱۴۹

طرفین درگیر با اقداماتی بعمل آورند که:

۱. جمعیت غیرنظامی و اموال غیرنظامی تحت اختیار آنها در برابر آثار حمله محافظت شوند؛

۲. باید تا حد ممکن از قراردادن هدفهای نظامی در دورن یا نزدیک مناطق بسیار پرجمعیت

اجتناب ورزند؛

۳. باید تا حد امکان اشخاص و اموال غیرنظامی تحت اختیار خود را از هدفهای نظامی دور

سازند؛

۳۵. چند مثال از اقدامات احتیاطی در برابر اثرات حمله ذکر کنید. ص ۱۵۲

۱. ساخت پناهگاهها و حفر سنگرها؛

۲. انتشار اطلاعات و اخطارها؛

۳. گسیل افراد غیرنظامی به مکانهای امن و هدایت آمد و شد آنها؛

۴. نگهبانی از اموال غیرنظامی؛

۵. بسیج سازمانهای دفاعی غیرنظامی.

۳۶. اصطلاح کارکنان پزشکی شامل چه افرادی می شود؟ ص ۱۶۶

۱. کارکنان پزشکی یکی از طرفهای درگیری اعم از نظامی یا غیرنظامی از جمله موارد مذکور در کنوانسیونهای اول و دوم ژنو و افراد مامور در سازمانهای دفاع غیرنظامی؛

۲. کارکنان پزشکی صلیب سرخ یا هلال احمر و سایر جمعیتهای کمک رسان داوطلبانه که توسط یکی از طرفهای درگیری به رسمیت شناخته شده از جمله کمیته بین المللی صلیب سرخ؛

۳. آندسته از پرسنل پزشکی که یک کشور بیطرف و یا کشور دیگری که طرف منازعه نیست یا توسط یک جمعیت کمک رسان رسمی و مجاز این چنین کشوری یا توسط یک سازمان بشردوستانه بین المللی بیطرف برای مقاصد بشردوستانه در اختیار طرفهای درگیر قرار گیرد. نکته: جوهره اصلی این تعاریف عبارت از آن است که کارکنان پزشکی باید منحصراً مامور انجام وظایف پزشکی باشند تا بتوانند از حمایت ویژه برخوردار گردند.

۳۷. مجازات کارکنان پزشکی در چه حالاتی ممنوع است؟ ص ۱۷۲

۱. مجازات به خاطر انجام وظایف پزشکی سازگار با اصول اخلاق پزشکی؛
۲. وادار کردن افراد دست اندر کار فعالیتهای پزشکی به انجام اقدامات مغایر با اصول اخلاقی پزشکی؛

۳۸. کارکنان مذهبی افرادی هستند که دارای شرایط زیر باشند: ص ۱۷۸

۱. افراد نظامی یا غیرنظامی هستند که منحصراً به امور مذهبی می پردازند؛
۲. به یکی از طرفهای منازعه یا به واحدهای پزشکی و یا حمل و نقل آنها و یا به یک سازمان دفاع غیرنظامی وابسته هستند؛
۳. دارای مأموریت دائم یا موقت می باشند.

۳۹. مشخصات ترابری پزشکی کدام است؟ ص ۱۹۲

۱. هر گونه وسایل حمل و نقل اعم از نظامی یا غیرنظامی یا دائمی یا موقت اطلاق می شود که منحصراً مامور حمل و نقل پزشکی و تحت کنترل مقام ذیصلاح یکی از طرفهای درگیر باشد؛

۲. این وسایل میتواند شامل وسایل حمل و نقل زمینی، آبی یا هوایی نظیر آمبولانس، کشتیهای بیمارستانی و هواپیماهای پزشکی باشد؛

۳. این وسایل باید منحصرآ ماموریت جابجایی مجروحان، بیماران و سرنشینان کشتیهای غرق شده را عهده دار باشند.

۴۰. عناصر تشکیل دهنده جرایم علیه فعالیت‌های پزشکی کدامند؟ ص ۱۹۷

۱. حمله عمدی علیه ساختمانها، مواد و واحدهای پزشکی نظیر بیمارستانها و وسایل ترابری پزشکی؛

۲. حمله علیه کارکنانی که از نشانه‌های مشخصه کنوانسیونهای ژنو موافق حقوق بین الملل استفاده می کنند.

۴۱. در دیوان بین المللی کیفری، جنایات جنگی پزشکی شامل کدام نوع حملات می شود؟ ص ۱۹۷

۱. حمله علیه اشخاص و اموالی که نشان مشخصه ای را در معرض دید قرار می دهند؛

۲. حمله علیه سایر روشهای شناسایی نظیر تابلوهای مشخص که حاکی از برخورداری از حق حمایت تحت کنوانسیونهای ژنو می باشند.

۴۲. لزوم احترام به کارکنان امداد بشردوستانه نتیجه چه قواعدی می باشد؟ ص ۱۹۸

۱. نتیجه تبعی منع تحمیل گرسنگی؛

۲. نتیجه قاعده لزوم جمع آوری و مراقبت از مجروحان و بیماران.

نکته: ایمنی و امنیت کارکنان امداد بشردوستانه شرط ضروری امدادسانی بشردوستانه و غیرنظامیان نیازمند و در معرض تهدید گرسنگی است.

۴۳. اعمالی که انجام دادن آنها علیه کارکنان امدادسانی بشردوستانه محکوم گردیده است کدامند؟ ص ۲۰۲

۱. بدرفتاری؛ ۲. خشونت جسمی و روانی؛ ۳. قتل؛ ۴. کتک زدن؛ ۵. ربودن؛ ۶.

گروگانگیری؛ ۷. آزار و اذیت؛ ۸. دستگیری و بازداشت غیرقانونی.

۴۴. اعمال ممنوعه در خصوص اموال امدادسانی بشردوستانه را نام ببرید. ص ۲۰۷

۱. حمله به آنها؛ ۲. انهدام آنها؛ ۳. حیف و میل آنها؛ ۴. غارت آنها

۴۵. حمله علیه کارکنان و اموال درگیر در ماموریت حفظ صلح، به چه شرطی ممنوع است؟

ص ۲۰۸

مادام که این کارکنان و اموال از حق حمایت مقرر برای افراد و اموال غیرنظامی به موجب حقوق بین‌المللی بشردوستانه برخوردار باشند.

۴۶. چرا نیروهای حافظ صلح با اینکه سربازان حرفه‌ای هستند، بعنوان غیرنظامی یاد می‌شود؟ ص ۲۰۸

۱. زیرا نیروهای حافظ صلح عضو طرفین منازعه نیستند؛

۲. چون مادام که در مناصمات شرکت مستقیم ندارند، در برابر حملات از همان حق حمایت مقرر برای غیرنظامیان برخوردارند.

۴۷. دامنه شمول حمایت از نیروهای درگیر در ماموریت حفظ صلح تا چه حد است؟ ص ۲۱۰

۱. این قاعده فقط نیروهای حافظ صلح سازمان ملل یا سازمانهای منطقه‌ای را شامل می‌شود؛

۲. این قاعده مادام که آنها از حق حمایت مقرر برای غیرنظامیان برخوردار باشند، شامل آنها می‌شود؛

۳. نیروهای درگیر در عملیات اجرایی برقراری صلح که همچون رزمندگان مکلف به رعایت حقوق بین‌المللی بشردوستانه می‌باشند مشمول این قاعده نیستند.

۴۸. مصونیت روزنامه‌نگاران مبتنی بر چه اصلی است و در چه صورت این مصونیت لغو می‌گردد؟ ص ۲۱۲

۱. مبتنی بر اصل ممنوعیت حمله به غیرنظامیان است؛

۲. در صورتی که در مناصمات شرکت مستقیم نمایند، لغو می‌گردد.

۴۹. خبرنگاران در انجام فعالیتهای حرفه‌ای خود در مقابل چه نوع اقداماتی باید تحت حمایت قرار گیرند؟ ص ۲۱۴

۱. خشونت پلیس؛ ۲. تهدید به پیگرد قانونی و هتک حرمت و خشونت فیزیکی؛ ۳. تهدید به برخورد با رسانه‌ها بعنوان دشمنان در خدمت قدرتهای خارجی؛ ۴. تهدید به محروم ساختن از حق دسترسی کامل و بدون مانع؛ ۵. حمله به آزادی مطبوعات و جنایت علیه خبرنگاران؛ ۶. قتل، ضرب، جرح و ربودن؛ ۷. حمله، بازداشت، و تهدید غیرموجه؛ ۸. آزار و اذیت و مداخله و قتل آنها؛ ۹. اقدامات تلافی‌جویانه؛ ۱۰. سایر اعمال خشونت‌آمیز علیه نمایندگان رسانه‌های بین‌المللی.

۵۰. افراد مورد حمایت خاص در مخاصمات مسلحانه کدامند؟ ص ۱۶۱ به بعد
۱. کارکنان پزشکی؛ ۲. کارکنان مذهبی؛ ۳. کارکنان امداد بشردوستانه؛ ۴. کارکنان درگیر
در ماموریت حفظ صلح؛ ۵. روزنامه نگاران

۵۱. اموال مورد حمایت خاص در مخاصمات مسلحانه کدامند؟
۱. اموال و واحدهای پزشکی؛ ۲. تجهیزات کارکنان مذهبی؛ ۳. اموال امداد بشردوستانه؛
۴. اموال درگیر در ماموریت حفظ صلح؛ ۵. اموال فرهنگی؛ ۶. تاسیسات دارای انرژی
خطرناک؛

۵۲. مناطق مورد حمایت در مخاصمات مسلحانه کدامند؟
۱. پناهگاه مجروحان، بیماران و غیرنظامیان؛ ۲. منطقه ای که بموجب توافق طرفین درگیری
غیرنظامی اعلام شده؛ ۳. اماکن بی دفاع
۵۳. شرایطی که با وجود آنها میتوان نقطه ای را بعنوان نقطه بی دفاع اعلام کرد کدامند؟ ص
۲۲۳

۱. کلیه رزمندگان، سلاحهای سیار و تجهیزات نظامی سیار تخلیه شده باشد؛
۲. از تاسیسات و امکانات نظامی ثابت در آنجا هیچ استفاده خصمانه ای نشود؛
۳. مقامات یا جمعیت ساکن در آنجا مرتکب هیچ عمل خصمانه ای نشوند؛
۴. هیچ فعالیتی در حمایت از عملیات نظامی انجام نشود.
۵۴. اموال فرهنگی در چه شرایطی باید از سوی طرفهای درگیر محترم شمرده شوند؟ ص
۲۲۵

۱. در عملیات نظامی باید به موجب اجتناب از آسیب رسانی به بناهای مذهبی، هنری، علمی
و آموزشی یا مختص به امور خیریه و بناهای تاریخی دقت ویژه بعمل آید، مگر آنکه بناهای
مزبور اهداف نظامی باشند؛

۲. اموالی که از نظر میراث فرهنگی هر ملت حائز اهمیت فراوانی است نباید هدف حمله
قرار گیرد مگر آنکه ضرورت حتمی نظامی ایجاب کند.

۵۵. اعراض از رعایت ممنوعیت حمله به اموال فرهنگی، براساس ضرورت حتمی نظامی در
چه مواردی قابل استناد است؟ ص ۲۲۹

۱. اموال فرهنگی مورد نظر بر حسب کارکرد خود به یک هدف نظامی بدل شده باشند؛

۲. اتخاذ گزینه دیگری بجای حمله نظامی به آن هدف به منظور کسب مزیت نظامی مشابه میسر نباشد.

۳. وجود چنین ضرورتی در سطح معینی از سلسله مراتب فرماندهی احراز گردد و در صورت انجام حمله هرگاه اوضاع و احوال ایجاب کند، پیشاپیش به نحو موثر اخطار داده شود.

۵۶. وظیفه حمایت از اموال فرهنگی که باید توسط هر یک از طرفین درگیری رعایت شود، شامل چه مواردی می شود؟ ص ۲۳۳

۱. هرگونه تصرف یا انهدام یا تخریب عمدی موسسات مذهبی، هنری، علمی، آموزشی یا مختص به امور خیریه و یادمانهای تاریخی و آثار هنری و علمی ممنوع است؛

۲. هرگونه سرقت، غارت یا سوء استفاده و هرگونه خرابکاری نسبت به اموالی که از نظر میراث فرهنگی هر ملت حائز اهمیت فراوان باشد، ممنوع است.

۵۷. وظیفه دولت اشغالگر در قبال اموال فرهنگی را بنویسید. ص ۲۳۶

۱. دولت اشغالگر موظف است مانع صدور غیرقانونی اموال فرهنگی از قلمرو سرزمین اشغالی گردد؛

۲. موظف است اموال صادر شده از طرق غیرقانونی را به مقامات ذیصلاح سرزمین اشغال شده بازگرداند؛

۵۸. مصادیق تاسیسات حاوی انرژی خطرناک را بنویسید. ۲۴۰

۱. سدها، ۲. موج شکن ها، ۳. نیروگاههای هسته ای و تاسیسات داخل یا پیرامون آنها، ۴. این تاسیسات شامل کارخانجات شیمیایی و پالایشگاههای نفت نیز می گردد.

۵۹. در صورت وقوع حمله به تاسیسات حاوی انرژی خطرناک، چه وظیفه ای بر عهده طرفین درگیر می باشد؟ ص ۲۴۰ و ۲۴۳

۱. دقت ویژه به منظور اجتناب از رها شدن نیروهای خطرناک و خسارات شدید پیامد آن در میان جمعیت غیرنظامی به عمل آید؛

۲. حمایت و ارتقاء تدابیر حفاظتی از تاسیسات حاوی نیروهای خطرناک با اتخاذ کلیه تدابیر احتیاطی ممکن در برابر حملات؛

۳. تاسیسات فوق نباید جهت پشتیبانی مستقیم از اقدامات نظامی مورد استفاده قرار گیرد؛

۴. اهداف نظامی نباید در محل تاسیسات مزبور یا در نزدیکی آنها قرار گیرد؛

۵. این تاسیسات هرگز نباید، به عنوان سپر عملیات نظامی استفاده شود.
۶۰. اصول عام ناظر بر هدایت مخاصمات نسبت به محیط زیست کدامند؟ ص ۲۴۴
۱. هیچ بخشی از محیط زیست نباید مورد حمله قرار گیرد مگر آنکه هدف نظامی باشد؛
  ۲. انهدام هر بخش از محیط زیست طبیعی ممنوع است مگر آنکه ضرورت مبرم نظامی ایجاب کند؛
  ۳. حمله علیه یک هدف نظامی در صورت احتمال آسیب تصادفی به محیط زیست که نسبت به مزیت عینی و مستقیم نظامی پیش بینی شده بیشتر باشد، ممنوع است.
۶۱. در چه مواردی هدف حمله قراردادن جنگلها و پوششهای گیاهی با سلاح آتش از امکان پذیر است؟ ص ۲۴۴
- هدف حمله قراردادن جنگلها و انواع دیگر پوششهای گیاهی با سلاح آتش از ممنوع است مگر:
۱. در مواردی که عناصر طبیعی مزبور جهت پوشش دادن، پنهان کردن یا استتار رزمندگان و یا سایر اهداف نظامی مورد استفاده قرار گیرد
  ۲. یا خود آنها اهداف نظامی باشند.
۶۲. قواعد تامین کننده حمایت از محیط زیست کدامند؟ ص ۲۴۸
۱. اعمال مراقبت ویژه هنگامی که تاسیسات حاوی نیروهای خطرناک که اهداف نظامی هستند مورد حمله قرار می گیرند؛
  ۲. ممنوعیت حمله به اموالی که وجود آنها برای بقای جمعیت غیرنظامی ضرورت حتمی دارد؛
۶۳. در زمان استفاده از روشها و ابزار جنگی، برای حفظ محیط زیست چه تدابیری باید صورت گیرد؟ ص ۲۴۹
۱. در هدایت عملیات نظامی باید تمامی تدابیر احتیاطی ممکن به منظور پرهیز از ورود خسارت جنبی به محیط زیست و در هر حال به حداقل رساندن این خسارات اتخاذ شود؛
  ۲. فقدان قطعیت علمی نسبت به اثرات عملیات نظامی خاص در محیط زیست، رافع مسئولیت هر یک از طرفین درگیری در اعمال تدابیر احتیاطی مزبور نیست.
۶۴. در قاعده اعطای امان بعنوان یک قاعده اساسی در جنگ صدور چه فرمانهایی ممنوع است؟ ص ۲۶۶

۱. صدور این فرمان که به کسی امان داده نخواهد شد؛
۲. صدور فرمان مبنی بر تهدید طرف مقابل به عدم اعطای امان؛
۳. هدایت درگیریها بر مبنای عدم اعطای امان؛
۶۵. فرد خارج از صحنه نبرد به چه کسی اطلاق می شود؟ ص ۲۷۰
  ۱. کسی که در اختیار دشمن است؛
  ۲. کسی که بخاطر بیهوش بودن، کشتی شکستگی، مجروح بودن، و یا بیمار بودن قادر به دفاع نیست؛
  ۳. کسی که به صراحت اعلام کرده باشد که قصد تسلیم شدن دارد؛نکته: این افراد مشروط به آنکه دست به عمل خصمانه نزنند و اقدام به فرار نکنند چه زن باشند و چه مرد، حمله به آنان ممنوع است.
۶۶. طبق دستورالعمل نظامی ایالات متحده در ارتباط با میدان جنگ، فرماندهان عملیات در شرایط غیر معمول جنگی در مقابل اسرا چه وظیفه ای دارند؟ ص ۲۷۷
  ۱. فرمانده عملیات حق ندارد اسرای خود را به این دلیل که زنده نگهداشتن آنان موجب کندی عملیات می شود به قتل برساند؛
  ۲. فرمانده عملیات حق ندارد اسرای خود را به این دلیل که این اسرا آذوقه های آنان را مصرف می کنند، به قتل برساند؛
  ۳. فرمانده عملیات حق ندارد اسرای خود را به این دلیل که این اسرا قطعا در حمله همزمانشان آزاد می شوند، اعدام کند؛
  ۴. فرمانده عملیات نمیتواند اعمال فوق الذکر را با استناد به این الزام که واحدهای خودی باید حفظ شوند، توجیه کند.
۶۷. قاعده منع حمله به کسانی که از سر اضطرار با چتر نجات فرود می آیند، در جهت تامین خیر و صلاح چه کسانی است؟ ص ۲۸۲
  ۱. کلیه خدمه پرواز؛ ۲. غیرنظامیان مضطر؛ ۳. رزمندگان مضطر.نکته: این قاعده شامل گروههای نظامی که به منظور انجام عملیات نظامی در حال فرود هستند نمی شود.
۶۸. رویه عملی راجع به تصاحب غنائم جنگی چه می باشد؟ ص ۲۸۴
  ۱. قواعد حاکی از آن است که محدودیتی از لحاظ تملک غنائم جنگی متصور نیست؛

۲. قواعد حاکی از آن است که اجباری در بازپس دادن این غنائم به طرف مقابل درگیری وجود ندارد.

۶۹. مصادیق غنائم جنگی را بیان کنید. ص ۲۸۵

۱. تسلیحات، ۲. مهمات، ۳. تجهیزات نظامی، ۴. اوراق و نوشته های نظامی، ۵. ذخایر و مخازن، ۶. ماشین آلات، ۷. ابزار آلات، ۸. حتی پول نقد، ۹. وسائط حمل و نقل و...

۷۰. شرایط حاکم بر اموال در سرزمینهای اشغالی را بنویسید. ص ۲۹۰

۱. اموال عمومی منقول را که کاربرد نظامی دارند میتوان مصادره کرد؛

۲. اموال عمومی غیرمنقول را باید براساس قواعد انتفاع از اموال اداره کرد؛

۳. اموال خصوصی باید مورد احترام قرار گرفته و نباید مصادره شوند.

نکته: اگر ضرورت مبرم نظامی ایجاب کند، اموال مذکور منهدم شده و یا مصادره می شوند.

۷۱. غارت را تعریف کنید. ص ۳۰۰

اخذ اموال افراد متبوع خصم به جبر و عنف توسط قوای مهاجم و قوای قاهره.

۷۲. مصادیق نقض قاعده ممنوعیت گرسنگی دادن به غیرنظامیان بعنوان یک روش جنگی

کدامند؟ ص ۳۰۴

۱. حمله به اموال ضروری برای بقای جمعیت غیرنظامی؛

۲. ممانعت از کمک رسانیهای بشردوستانه از سوی نیروهای امدادی بشردوستانه به غیرنظامیان؛

۳. تحدید آزادی حرکت کارکنان امداد بشردوستانه.

نکته: در صورت ضرورت قطعی نظامی، آزادی حرکت پرسنل کمک رسان بطور محدود یا موقت منع میشود. این استثناء از این جهت است که عملیات کمک رسانی نباید با عملیات

نظامی تداخل داشته باشد و امنیت پرسنل امداد بشردوستانه به خطر افتد.

۷۳. استثنای منع اقدام به گرسنگی دادن غیرنظامیان در جنگ چیست و هدف از آن چه باید

باشد؟ ۳۰۴

این قاعده مانع از اقدام به محاصره خصم نمی شود، متتها باید:

۱. چنین محاصره ای هدفش صرفا نظامی باشد؛

۲. قصد از آن تحمیل گرسنگی به غیرنظامیان نباشد.

۷۴. ممنوعیت تعرض به آنچه که برای حیات و بقای غیرنظامیان ضرورت دارد مشمول دو مورد استثناء می باشد، آن دو کدامند؟ ص ۳۰۹

۱. استثنای نخست این است که آنچه برای حیات و بقای غیرنظامیان ضرورت دارد در خدمت یک عملیات و هدف نظامی باشد؛

۲. استثنای دوم مربوط می شود به آنچه که به سیاست زمین سوخته شهرت دارد که برای دفاع از قلمرو ملی در برابر تهاجم صورت می گیرد.

۷۵. نمونه هایی از اموالی که برای حیات و بقای غیرنظامیان ضروری می باشد را بنویسید. ص ۳۱۰

۱. مواد غذایی، ۲. زمینهای کشت، ۳. غلات، ۴. دام، ۵. آب آشامیدنی، ۶. تاسیسات مربوط به آب آشامیدنی، ۷. آذوقه، ۸. تسهیلات مربوط به آبیاری، ۹. پوشاک، ۱۰. وسایل خواب، ۱۱. تسهیلات برای سرپناه.

۷۶. جهت فراهم کردن زمینه اعمال قاعده تحدید آزادی حرکت کارکنان امداد بشردوستانه چه وظیفه ای وجود دارد؟ ص ۳۲۰

۱. اگر مخاصمه در جریان است به مسئول هیات اطلاع دهند که در صورت وجود مسیر امن این مسیر کدام است؛

۲. اگر رسانیدن چنین اطلاعی مقدور نیست یا چنین مسیر امنی وجود ندارد، مسیر امن پاک شده از مینها و تله های انفجاری را ایجاد نمایند.

۷۷. حيله جنگی در چه صورتی مجاز است و برخی مصادیق آنرا بیان کنید. ص ۳۲۲

حيله های جنگی که به منظور گمراه کردن دشمن بکار می رود و در غالب جنگها به آن تاسی می شود تا زمانیکه به قاعده ای از حقوق بین المللی بشردوستانه تجاوز نکرده است، ممنوع نیست. برخی مصادیق آن عبارتند از:

۱. غافلگیری، ۲. شیخون، ۳. تظاهر به حمله، ۴. عقب نشینی و فرار به قصد فریب، ۴. تظاهر به آرامش، ۵. سپردن چند نقطه به گروهی کوچک، ۶. اعزام پیک قابلی، ۷. انجام مانورهای ساختگی، ۸. پخش اخبار جعلی روی فرکانسی که دشمن به سهولت به آن دسترسی دارد، ۹. ساخت فرودگاهها و پادگانهای دروغین و...

۷۸. منظور از استفاده نادرست از پرچم سفید چیست؟ ص ۳۲۶

۱. هر نوع استفاده از پرچم در غیر آن هدفی که در جنگها بایستی مورد استفاده قرار گیرد؛

۲. هر گونه از استفاده از پرچم سفید جهت استفاده برای تفوق جویی نظامی.
۷۹. اهداف مورد نظر نشانه های بین المللی مندرج در کنوانسیون ژنو کدامند؟ ص ۳۳۰
۱. شناسایی هیاتهای مذهبی، پزشکی؛
  ۲. شناسایی واحدها و وسایل پزشکی؛
  ۳. شناسایی اموال و کارکنان ارکان نهضت (کمیته) بین المللی صلیب سرخ و هلال احمر.
۸۰. منظور از سایر نشانه های شناخته شده بین المللی شامل کدامیک از نشانه های حمایتی می گردد؟ ص ۳۳۵
۱. نشان حمایتی اموال فرهنگی،
  ۲. نشان مشخصه سازمان دفاع غیرنظامی،
  ۳. نشان بین المللی خاص تاسیسات حاوی انرژیهای خطرناک،
  ۴. نشان حمایتی مربوط به اماکن بیمارستانی،
  ۵. علامت مربوط به اماکن امن،
  ۶. علامت PW،
  ۷. علامت PG (مربوط به اردوگاههای اسیران جنگی)،
  ۸. علامت IC (مربوط به اردوگاه بازداشتیهای غیرنظامی).
۸۱. خیانت را تعریف کرده و اساس اقدام خیانت آمیز را بنویسید. ص ۳۴۸
- فریب دادن دشمن و ایجاد این باور در او که میتواند اعتماد کند یا موظف به اعطای حمایتی براساس قواعد حقوق بین الملل قابل اعمال بر درگیریهای مسلحانه می باشد به منظور سوء استفاده از این اعتماد؛
- اساس اقدام خیانت آمیز عبارتست از:
۱. جلب اعتماد طرف مقابل؛
  ۲. سوء استفاده از این اعتماد یعنی سوء استفاده از حسن نیت طرف مقابل.
۸۲. اقداماتی که اگر به منظور سوء استفاده از اعتماد دشمن صورت گیرد، خیانت تلقی می شود، کدامند؟ ص ۳۴۹
۱. تظاهر به اینکه فردی خارج از صحنه نبرد است و بایستی مورد کمک و مراقبت واقع شود؛
  ۲. تظاهر به اینکه میخواهد تسلیم شود و با تظاهر خارج از صحنه نبرد بودن که باید اسیر و یا آزاد شود؛
  ۳. تظاهر به اینکه میخواهد مذاکره کند و پرچم سفیدی هم در دست گرفته است و احترام پرچم سفید باید رعایت گردد؛

۴. تظاهر به تحت حمایت بین المللی بودن با استفاده از نشان صلیب سرخ و یا هلال احمر، چرا که کارکنان پزشکی و مذهبی و واحدها و وسایل نقلیه دارای چنین نشانهایی بایستی مورد احترام قرار گیرد؛

۵. تظاهر به تحت حمایت بین المللی بودن با استفاده سوء از علائم و یونیفرم سازمان ملل متحد؛

۶. تظاهر به تحت حمایت بودن با استفاده سوء از سایر علائم و نشانها و یونیفرمها و از جمله آنچه که مربوط به حمایت از اموال فرهنگی بوده و احترام آنها بایستی رعایت گردد؛

۷. تظاهر به غیرنظامی بودن در شرایطی که غیرنظامیان در درگیریها شرکت مستقیم نداشته و نباید هدف حمله قرار گیرند؛

۸. تظاهر به اینکه جزو نیروهای بیطرف و یا کشور ثالث است با استفاده از یونیفرم یا نشانهای آن و با این توجه که یونیفرم و نشانهای ایشان بایستی در درگیریها مورد استفاده قرار گیرد.

۸۳. طبق قواعد عرفی حقوق بین المللی بشردوستانه، واسطه های گفتگو مصون از تعرض هستند. مصادیق آنرا نام ببرید. ص ۳۵۸

۱. راننده زره پوشی که پرچم سفیدی بر آن در اهتزاز است؛

۲. اپراتور بیسیم و بلندگو؛

۳. مترجم.

۸۴. روشهای خاص جنگی کدامند؟ (رئوس بخش سوم)

۱. امان ندادن؛ ۲. انهدام و ضبط اموال؛ ۳. گرسنگی اجباری؛ ۴. فریب؛ ۵. ارتباط با دشمن.

۸۵. اصول کلی در مورد استفاده از تسلیحات را بنویسید. ص ۳۶۴

۱. استفاده از ابزار و روشهای جنگی که باعث ورود آسیب بیش از اندازه و یا درد و رنج غیر ضروری می شوند ممنوع است؛

۲. استفاده از سلاحهایی که به دلیل ماهیتشان بدون تفکیک عمل می کنند ممنوع است.

۸۶. تعاریف ارائه شده برای رنج غیر ضرور کدامند؟ ص ۳۶۸

۱. ابزارهایی که صدمه و آسیب آنها در مواردی است که هدف نظامی در کار نیست؛

۲. ابزارهایی که رنج زیادی (یعنی صدمه و رنجی که با هدف و مزیت نظامی مورد نظر متناسب نیست) وارد می کنند؛

۳. آسیب وارده بزرگتر از آن چیزی باشد که برای نیل به اهداف مشروع نظامی غیر قابل اجتناب، لازم است؛

۴. ابزارهایی که باعث ایجاد معلولیت‌های دائمی روی قربانیان می‌شوند مثل هدف قراردادن چشمها با لیزر یا مینهای ضد نفر؛

۵. استفاده از سلاحها و ابزارهایی که مرگ قطعی بدنبال دارد مثل استفاده از سم یا سلاحهای موسوم به دام-دام.

۸۷. برخی از مصادیق ابزارهای جنگی وارد کننده رنج غیر ضرور را نام ببرید. ص ۳۷۳

۱. گلوله های انفجاری؛ ۲. گلوله های منبسط شونده؛ ۳. سلاحهای بیولوژیک و شیمیایی؛ ۴. سلاحهای حاوی خرده شیشه؛ ۵. تله های انفجاری؛ ۶. مینهای ضد نفر؛ ۷. اژدرهای بدون ساز و کار خود انهدامی؛ ۸. سلاحهای لیزری کورکننده

۸۸. معیارهای تعریف سلاح فاقد قابلیت تفکیک میان اهداف نظامی و غیر نظامی کدامند؟ ص ۳۷۹

۱. آیا سلاح مورد نظر قادر به هدفگیری اهداف نظامی می باشد؟

۲. آیا تاثیرات این سلاح را میتوان بنابر مقتضیات حقوق بین الملل محدود کرد؟

۸۹. چرا سلاحهای بیولوژیک و شیمیایی ذاتا نکوهش شده اند؟ ص ۳۸۰

۱. چون آثار آنها غیر قابل کنترل هستند؛

۲. غیر آثار آنها قابل پیش بینی است؛

۳. چون تاثیرات بدون تفکیک ایجاد می کنند.

۹۰. مصادیق تسلیحات فاقد قابلیت تفکیک را بیان کنید. ص ۳۸۲

۱. سلاحهای شیمیایی، بیولوژیک و هسته ای؛ ۲. مینهای زمینی ضدنفر؛ ۳. مواد منفجره ای

که توسط بالون منتشر می شوند؛ ۴. راکتهای ۱۷ و ۲۷؛ ۵. بمبهای خوشه ای؛ ۶. موشکهای اسکاد؛ ۷. راکتهای کاتیوشا

۹۱. براساس حقوق بین الملل عرفی، استفاده از سلاحهای هسته ای چه وضعیتی دارد؟ ص

۳۸۹

۱. هیچ مجوزی برای تهدید به استفاده یا استفاده از سلاح هسته ای در مقررات عرفی و قراردادی حقوق بین الملل وجود ندارد؛

۲. هیچ ممنوعیت جامع و جهانی در مورد تهدید به استفاده یا استفاده از سلاح هسته ای نیز در مقررات عرفی و قراردادی حقوق بین المللی وجود ندارد.

نکته: براساس متقضیات فوق چنین بر می آید که تهدید یا استفاده از سلاح هسته ای عموماً برخلاف مقررات حقوق بین الملل قابل اعمال در مخاصمات مسلحانه بوده و با اصول و مقررات حقوق بشردوستانه بین المللی نیز مغایرت دارد.

۹۲. ممنوعیت استفاده از سلاح بیولوژیک در درگیریهای مسلحانه بین المللی مبتنی بر کدام اسناد بین المللی است؟ ص ۳۹۱

۱. پروتکل گاز ژنو؛

۲. کنوانسیون سلاحهای بیولوژیک؛

۹۳. ممنوعیت استفاده از سلاح شیمیایی در درگیریهای مسلحانه بین المللی مبتنی بر کدام اسناد بین المللی است؟ ص ۳۹۱

۱. اعلامیه لاهه راجع به گازهای خفه کننده؛

۲. پروتکل گاز ژنو؛

۳. کنوانسیون سلاحهای شیمیایی؛

۴. اساسنامه دیوان بین المللی کیفری.

۹۴. در چه شرایط استفاده از مواد علفکش بعنوان یک روش جنگی ممنوع است؟ ص ۴۰۴

۱. زمانی که به منزله سلاح شیمیایی ممنوع تلقی شوند؛

۲. دارای ماهیتی باشند که به منزله بیولوژیک ممنوع تلقی شوند؛

۳. برای از بین بردن پوشش گیاهی که جزو اهداف نظامی نیست بکار روند؛

۴. متضمن نابودی جان افراد غیرنظامی بوده و باعث جراحت افراد غیرنظامی گردند؛ به اهداف غیرنظامی خسارت وارد کنند؛ و یا خسارات وارده از جانب آنها از مزیت نظامی مستقیم فراتر رود.

۵. خسارات آنها وسیع، درازمدت و شدید به محیط زیست باشند.

۹۵. قواعد حقوق بین المللی بشردوستانه که با استفاده از مواد سمی علفکش مرتبط هستند کدامند؟ ص ۴۰۶

۱. ممنوعیت ایجاد قحطی بعنوان یک روش جنگی؛

۲. ممنوعیت حمله به اموالی که برای بقای جمعیت غیرنظامی لازم است؛ در صورتیکه این سموم علفکش علیه غلات و مواد گیاهی غذایی بکار رود.

۹۶. استفاده از تله های انفجاری در چه حالتی ممنوع است؟ ص ۴۲۰

۱. در حالتی که به اموال یا افرادی متصل یا مرتبط باشند که تحت حمایت خاص حقوق بین المللی بشردوستانه قرار دارند؛

۲. در موقعیتی که احتمال می رود افراد غیرنظامی را به سوی خود جلب کند. (مثل عروسکهای انفجاری که بیشتر غیرنظامیان به آن جذب می شوند).

۹۷. قواعد عرفی لازم الرعایه در استفاده از مینهای زمینی کدامند؟ ص ۴۲۳

۱. اصل تفکیک؛

۲. اصل تناسب؛

۳. تعهد به اتخاذ کلیه اقدامات احتیاطی ممکن در موقع حمله؛

۴. تعهد به اتخاذ مراقبتهای ویژه هنگام استفاده از مین؛

۵. علامتگذاری میدانهای مین و ثبت این میدانها و نظارت بر آنها؛

۶. در پایان درگیریهای فعال طرف درگیری که از مین استفاده کرده باید آنها را پاکسازی یا به گونه ای بی خطر برای غیرنظامیان درآورد.

۹۸. سلاحها و ابزارها و روشهایی که در مخاصمات مسلحانه استفاده از آنها ابتدا به ساکن ممنوع می باشد کدامند؟ (بخش چهارم)

۱. سموم؛ ۲. سلاحهای هسته ای؛ ۳. سلاحهای بیولوژیک؛ ۴. سلاحهای شیمیایی؛ ۵. گلوله

های منبسط شونده؛ ۶. گلوله های انفجاری؛ ۷. گلوله هایی که اساسا بدن را با تکه های ریز

غیرقابل مشاهده مجروح می کند؛ ۸. تله های انفجاری؛ ۹. مینهای زمینی؛ ۱۰. سلاح آتش زا؛

۱۱. سلاح لیزری کورکننده.

۹۹. تضمینهای بنیادین در مخاصمات مسلحانه نسبت به چه افرادی اعمال می شود؟ ص

۴۴۶

۱. تمامی غیرنظامیانی که تحت اقتدار یک طرف مخاصمه قرار داشته و نقش مستقیمی در

درگیریها ندارند؛

۲. نسبت به تمامی از پا افتادگان؛

۳. افراد خارج از صحنه نبرد.

۱۰۰. محدوده سرزمینی اعمال قواعد حقوق بشر کجاست؟ ص ۴۵۴

۱. بر طبق اغلب معاهدات حقوق بشری دولتهای عضو در هر کجا که مبادرت به اعمال صلاحیت میکنند می بایست مفاد معاهدات را به موقع اجرا گذارند؛
۲. در مقابل اغلب دولتها و رویه آنها بیانگر این است که در هر کجا که تحت کنترل موثر نهادهای دولتی باشد، معاهده قابل اعمال خواهد بود.

۱۰۱. لزوم رفتار انسانی نسبت به غیرنظامیان و افراد خارج از نبرد در کدامین اسناد بین

المللی به رسمیت شناخته شده است؟ ص ۴۵۶

۱. ماده ۳ کنوانسیونهای چهارگانه ژنو؛

۲. مقررات ویژه کنوانسیونهای چهارگانه ژنو؛

۳. بسیاری از دستورالعملهای نظامی دولتها؛

۴. رویه قضایی داخلی و بین المللی.

۵. میثاق بین المللی حقوق سیاسی و مدنی؛

۶. منشور آفریقایی حقوق بشر و مردم؛

۷. کنوانسیون حقوق کودک.

نکته: لزوم رفتار انسانی و احترام به کرامت ذاتی اشخاص، اصل غیرقابل تعلیق و در تمامی احوال قابل اعمال می باشد.

۱۰۲. قواعد مربوط به مفاهیم عملی لزوم رفتار انسانی نسبت به کدام یک از گروههای خاص می باشد؟ ص ۴۵۸

۱. مجروحین؛ ۲. بیماران؛ ۳. کشتی شکستگان؛ ۴. اشخاصی که از آزادی محروم شده اند؛ ۵.

آوارگان؛ ۶. زنان؛ ۷. کودکان؛ ۸. کهنسالان؛ ۹. افراد ناتوان و دارای معلولیت.

۱۰۳. مصادیق تبعیض ناروا در اعمال حقوق بین المللی بشردوستانه را که منجر به ممنوعیت می شود کدامند؟ ص ۴۵۸

۱. نژاد؛ ۲. رنگ؛ ۳. مذهب؛ ۴. زبان؛ ۵. عقیده سیاسی؛ ۶. ثروت؛ ۷. تولد یا سایر وضعیتها؛

۸. هر معیار مشابه موارد فوق

۱۰۴. شکنجه را تعریف کرده و مقاصد ارتکاب آنرا بنویسید. ص ۴۷۱

ایراد درد و رنج جسمی و روحی است که به مقاصد ذیل ارتکاب می یابد:

۱. بدست آوردن اطلاعات یا کسب اقرار؛

۲. مجازات؛

۳. آزار یا اکراه؛

۴. اعمال تبعیض از هر نوع و بنا به هر دلیل.

۱۰۵. رفتار غیرانسانی را تعریف کرده و عنصری که این رفتار را از شکنجه متمایز می کند، چیست؟ برخی مصادیق آنرا بنویسید. ص ۴۷۲

رفتاری است که باعث رنج فراوان روحی و جسمی یا جراحت شده و یا موجب هتک شدید کرامت انسانی می گردد. و عناصر متمایز کننده آن از شکنجه همانا «فقدان قصد معین برای ایراد صدمه» می باشد. برخی مصادیق آن عبارتند از:

۱. کمبود غذای مناسب؛ ۲. کمبود آب؛ ۳. جلوگیری از درمانهای پزشکی برای افراد بازداشت شده.

۱۰۶. هتک حرمت شخصی را تعریف کنید. ص ۴۷۳

رفتار تحقیرآمیز با فرد که موجب نقض کرامت شخص گشته به اندازه ای که بطور کلی موجب هتک وی می شود و این هتک حرمت شخصی نسبت به مردگان نیز قابل اعمال بوده و در مجموع لزومی ندارد که قربانی شخصا نسبت به تحقیرآمیز بودن رفتار آگاه باشد.

۱۰۷. برده داری را تعریف کرده و اعمالی که شامل تجارت برده می باشد کدامند؟ ص ۴۸۷
برده داری وضعیت یا شرایطی است که تمامی حقوق ناشی از تملک و مالکیت نسبت به یک شخص قابل اعمال باشد. اعمال ذیل تجارت برده محسوب می شوند:

۱. اعمالی که ناظر به تسخیر، تملک، عرضه فرد بعنوان برده باشد؛

۲. اعمالی که ناظر به تملک برده با قصد فروش یا مبادله وی باشد؛

۳. اعمالی که در جهت عرضه برده برای فروش یا مبادله وی با نظر فروخته شدن یا مبادله تحصیل گردد؛

۴. بطور کلی هر اقدامی که زمینه تجارت یا حمل بردگان را صورت دهد.

۱۰۸. گروگانگیری را تعریف کنید. ص ۴۹۶

حبس، بازداشت فرد همراه با تهدید به قتل، ایراد صدمه یا ادامه بازداشت وی که در جهت اجبار شخص ثالث به انجام یا امتناع از انجام کاری که بعنوان شرط صریح یا ضمنی برای آزادی گروگان صورت میگیرد.

۱۰۹. سپر انسانی را تعریف کنید. ص ۵۰۱

استفاده از حضور یا حرکت غیرنظامیان یا سایر اشخاص مورد حمایت به منظور آنکه نقاط یا مناطق یا نیروهای نظامی میعنی را در قبال عملیات نظامی مصون سازند.

۱۱۰. قواعد ناظر بر محرومیت افراد از آزادی توسط یک طرف درگیری مخصصات مسلحانه

بین المللی را (دلایل بازداشت) در کنوانسیونهای چهارگانه ژنو کدامند؟ ص ۵۰۸

۱. کنوانسیون اول ژنو ناظر بر بازداشت یا نگهداری پرسنل پزشکی و مذهبی است؛

۲. کنوانسیون دوم ژنو ناظر بر بازداشت یا نگهداری پرسنل پزشکی و مذهبی در کشتیهای بیمارستانی است؛

۳. کنوانسیون سوم ژنو مبتنی بر رویه ای قدیمی است که اسرای جنگی را میتوان در طول درگیریهای فعال در توقیف نگه داشت. این کنوانسیون شرایط دیگری را نیز در ارتباط با مجازاتهای انتظامی، تحقیقات قضایی یا بازگرداندن اسرای جنگی یا مجروح و بیماری که حالشان وخیم است مقرر داشته است.

۴. کنوانسیون چهارم نیز مقرر می دارد که یک غیرنظامی را فقط زمانی میتوان توقیف کرد یا ملزم به اقامت در نقطه معینی نمود که رعایت امنیت قدرت بازداشت کننده یا در مناطق اشغالی دلایل ضروری امنیتی، این اقدام را مطلقاً ایجاب نماید.

۱۱۱. تحولات صورت گرفته در ارتباط با روش و آیینی که باید برای پیشگیری از محروم

کردن خودسرانه فرد از آزادی بکار بسته شود در مقررات حقوق بشر کدامند؟ ص ۵۱۴

۱. تکلیف مطلع ساختن فرد از دلایل بازداشت خود؛

۲. تکلیف ایراد فوری اتهام به فرد بازداشت شده در برابر قاضی؛

۳. تکلیف دادن فرصت به فرد بازداشتی برای اعتراض به قانونی بودن بازداشت (قرار احضار

و ایراد اتهام به زندانی) Habeas corpus

نکته: رویه قضایی حقوق بشر چنین نشان می دهد که مجموعه این تعهدات به همراه یکدیگر غیرقابل تعلیق و خدشه است.

۱۱۲. حق برخورداری اشخاص از رسیدگی منصفانه در کدامیک از اسناد بین المللی آمده

است؟ ص ۵۱۸

۱. در تمامی کنوانسیونهای چهارگانه ژنو و پروتکلهای آن؛

۲. در دستورالعملهای متعدد نظامی کشورها؛

۳. اساسنامه های دیوان کیفری بین المللی یوگسلاوی و رواندا؛

۴. میثاق بین المللی حقوق سیاسی و مدنی؛
  ۵. کنوانسیون حقوق کودک؛
  ۶. کنوانسیونهای منطقه ای حقوق بشر؛
  ۷. کمیته حقوق بشر سازمان ملل؛
  ۸. رویه قضایی داخلی بسیاری از کشورها.
  ۱۱۳. محاکمه منصفانه را تعریف کنید. ص ۵۲۱
- عبارتست از محاکمه توسط دادگاه مستقل، بیطرف و ایجادشده توسط قانون. و برای اینکه یک دادگاه مستقل و بیطرف باشد باید بتوان کارکردهای خود را بطور مستقل از هر یک از قوای دیگر حکومت خصوصا قوه مجریه به اجرا گذارد.
۱۱۴. اصل برائت را تعریف کنید. ص ۵۲۱
- به این معناست که هر شخصی که موضوع دادرسیهای کیفری قرار میگیرد، بایستی تا زمانی که اتهام انتسابی به وی ثابت نشده است بیگناه تلقی گردد و این بدان معناست که بار اثبات بر عهده مقام تعقیب کننده است. در عین اینکه متهم از امتیاز تردید و شبهه در اتهام انتسابی برخوردار است.
۱۱۵. تضمینات قضایی ضروری جهت محاکمه متهمان را بنویسید. ص ۵۲۱
۱. محاکمه توسط دادگاه مستقل، بیطرف و ایجاد شده توسط قانون؛
  ۲. برخورداری از اصل برائت؛
  ۳. برخورداری از ابزار ضروری دفاع؛
  ۴. لزوم آگاه ساختن متهم از اطلاعات راجع به سبب و ماهیت اتهام؛
  ۵. محاکمه بدون تاخیر ناروا؛
  ۶. حق متهم در توسل و رسیدگی به اظهارات شهود؛
  ۷. حق استفاده متهم از کمک مترجم؛
  ۸. حق استفاده متهم از حضور در جلسه محاکمه؛
  ۹. منع اجباری متهم به ابراز شهادت علیه خود یا اعتراف به گناه؛
  ۱۰. حق رسیدگی علنی به اتهام؛ (نمایندگان قدرت حامی حق خواهند داشت در محاکمه حضور یابند مگر آنکه بنا به دلایل امنیتی محاکمه بطور غیرعلنی برگزار شود).
  ۱۱. حق اعلام روشهای جبرانی و مهلت های زمانی به اشخاص محکوم (مثل تجدید نظر)

۱۲. حق ممنوعیت مجازات مکرر به دلیل ارتکاب جرم واحد؛ (اعتبار قضیه مختومه یا محکوم بها)

نکته: نقض هر یک از قواعد فوق منجر به تحقق استنکاف از قضا می شود. لذا مصادیق استنکاف از قضا، نقض قواعد فوق است.

۱۱۶. وسایل ضروری دفاع برای فرد متهم متضمن چه مفاهیمی است؟ ص ۵۲۸

۱. حق دفاع برای فرد یا لزوم برخورداری از مشورت وکیل به انتخاب خود؛

۲. حق برخورداری از مشورت حقوق رایگان در صورت اقتضای رعایت عدالت؛

۳. حق برخورداری از زمان کافی و تسهیلات لازم جهت تمهیدات دفاع؛

۴. حق برقراری ارتباط آزاد با مشاور؛

۱۱۷. اصل قانونی بودن جرایم و مجازاتها در مخاصمات مسلحانه ناظر به چه مواردی است؟ ص ۵۴۴

۱. هیچکس را نمیتوان به دلیل ارتکاب فعل یا ترک فعلی که در زمان ارتکاب آن عمل در

قوانین داخلی یا بین المللی جرم شناخته نمی شده است متهم شناخت یا محکوم کرد؛

۲. هیچکس را نمیتوان به مجازاتی سنگین تر از آنچه که در زمان ارتکاب جرم مقرر و نسبت به متهم قابل اعمال بوده محکوم کرد؛

۱۱۸. اصول حاکم بر حمایت از زندگی خانوادگی را در مخاصمات مسلحانه بنویسید. ص ۵۵۶

۱. حفظ واحد خانواده؛ (تا حد امکان از جدا کردن اعضای خانواده باید اجتناب شود)؛

۲. برقراری تماس بین اعضای خانواده؛ (تمامی اشخاص یک خانواده حق خواهند داشت که خبرهای مطلقاً شخصی خود را در صورت وجود به اعضای خانواده خود رسانده و اخبار آنان را دریافت نمایند)؛

۳. ارایه اطلاعات در مورد وضعیت اعضای خانواده؛ (دولتها موظفند خانواده ها را از وضعیت اشخاص مطلع سازند البته اگر به چنین اطلاعاتی دسترسی داشته باشند)

۱۱۹. تبعات ضمنی شناسایی فرد بعنوان رزمنده در یک درگیری مسلحانه بین المللی دارای کدامند؟ ص ۵۶۱

۱. فقط رزمندگان حق دارند که مستقیماً در درگیریها شرکت کنند

۲. به محض اسارت از وضعیت اسیر جنگی برخوردار می باشند؛

۳. آنها را نمیتوان به دلیل مشارکت در درگیریها یا به دلیل ارتکاب اعمالی که ناقض حقوق بین المللی بشردوستانه نیست محاکمه کرد.

۱۲۰. شرکت کنندگان در بسیج عمومی چه کسانی هستند و در چه حالتی محق به برخورداری از وضعیت رزمنده می باشند؟ ص ۵۶۴

شرکت کنندگان در بسیج عمومی ساکنان کشوری هستند که هنوز اشغال نشده و به محض نزدیک شدن دشمن به طور خودانگیخته و بی آنکه وقت داشته باشند که در قالب نیروهای مسلح سازمان یابند، در مقابل نیروهای متجاوز سلاح برداشته و به مقاومت می پردازند. آنها در حالت زیر محق وضعیت رزمنده هستند:

۱. چنانچه بطور علنی سلاح حمل کنند؛

۲. مقررات حقوق بین المللی بشردوستانه را رعایت نمایند.

۱۲۱. جنبشهای مقاومت و آزادیبخش در چه شرایطی از وضعیت رزمنده برخوردار خواهند بود؟ ص ۵۶۵

۱. در جریان هر عملیات نظامی که می خواهند انجام دهند سلاح خود را علنا حمل کنند؛

۲. در موقعی که پیش از آغاز حمله ای که وی قصد شرکت در آن را دارد در صف نظامی قرار گرفته و در معرض دید طرف مقابل باشد. (در معرض دید بودن شامل رویت از طریق وسایل فنی نیز می باشد و منظور از آن فقط رویت با چشمان غیرمسلح نیست)

۱۲۲. جاسوسی را تعریف کنید. ص ۵۶۸

جمع آوری یا اقدام به جمع آوری اطلاعات با ظاهر سازی یا به روش مخفیانه در سرزمین تحت کنترل طرف مقابل را جاسوسی گویند. این تعریف شامل رزمندگانی با پوشش غیرنظامی یا یونیفرم نیروهای طرف مقابل نیز می شود. اما رزمندگانی که با یونیفرم خود به جمع آوری اطلاعات می پردازند از این تعریف مستثنی شده اند.

۱۲۳. مزدور را تعریف کنید. ص ۵۷۲

پروتکل اول الحاقی مزدور را شخصی تعریف می کند که:

۱. بطور خاص از داخل یا خارج از قلمرو برای جنگیدن در یک درگیری مسلحانه به استخدام درآمده است؛

۲. در واقع در جریان درگیریها مشارکت مستقیم دارد؛

۳. اساساً انگیزه وی برای شرکت در درگیریها منافع شخصی بوده و در واقع از سوی یکی از طرفهای درگیر، یا به نیابت از آن طرف به وی قول داده شده که بابت حضور وی در درگیری جبران مادی بیش از آن میزانی که به سایر رزمندگان همان رسته پرداخت شده پرداخت می شود؛

۴. تبعه طرف درگیری یا ساکن در سرزمین تحت کنترل طرف درگیری نیز نمی باشد؛

۵. عضو نیروهای مسلح هیچ یک از طرفهای درگیر نمی باشد؛

۶. از سوی هیچ کشور دیگری که طرف درگیری نیست بعنوان یکی از اعضای نیروی مسلح آن کشور ماموریتی رسمی به وی داده نشده است.

۱۲۴. حقوق ناظر بر برخورد با مزدور کدامند؟ ص ۵۷۴

۱. فرد مزدور حق برخورداری از وضعیت رزمنده یا اسیر جنگی را ندارد؛

۲. مزدور را نمیتوان بدون محاکمه قبلی محکوم و مجازات کرد.

۱۲۵. حقوق محصور شده برای مجروحین، بیماران و کشتی شکستگان در مخاصمات مسلحانه کدامند؟ ص ۵۷۶

۱. هر یک از طرفهای مخاصمه بویژه بعد از درگیری موظفند بدون تاخیر کلیه اقدامات ممکن را برای جستجو، جمع آوری و تخلیه مجروحان، بیماران و کشتی شکستگان بدون تبعیض ناروا بعمل آورند؛ (قاعده ۱۰۹)

۲. مجروحان، بیماران و کشتی شکستگان باید به بهترین وجه ممکن و در کوتاهترین زمان از کمکهای پزشکی متناسب با وضعیتشان بهره مند گردند. هرگونه تبعیضی در این باره و به هر بهانه این مردود است؛ (قاعده ۱۱۰)

۳. هر یک از طرفهای درگیر وظیفه دارند کلیه اقدامات لازم را جهت حمایت از مجروحین، بیماران و کشتی شکستگان در مقابل بد رفتاری و غارت اموال شخصی آنان بعمل آورند؛ (قاعده ۱۱۱)

۴. غیرنظامیان موظفند با مجروحین، بیماران و کشتی شکستگان با احترام رفتار کنند. (ماده ۱۸ کنوانسیون اول ژنو)

۱۲۶. وظایف هر یک از طرفهای درگیر را در مخاصمات مسلحانه نسبت به مردگان بنویسید. ص ۵۸۹

۱. هر یک از طرفهای درگیری در صورت اقتضای شرایط و بویژه پس از پایان هر درگیری موظف است بدون تاخیر کلیه اقدامات ممکن را بدون تبعیض ناروا جهت جستجو، جمع آوری و تخلیه اجساد بعمل آورد؛ (قاعده ۱۱۲)

۲. هر یک از طرفهای درگیری باید کلیه تدابیر ممکن را برای جلوگیری از غارت اجساد بعمل آورد؛ (قاعده ۱۱۳)

۳. طرفهای درگیری وظیفه دارند مساعی خود را جهت تسهیل در امر بازگرداندن بقای جسد متوفی به محض درخواست طرفی که جسد به آن طرف تعلق دارد یا به محض درخواست نزدیکان متوفی بکار بندند. لوازم شخصی آنان نیز باید اعاده شود. (قاعده ۱۱۴)

۴. اجساد مردگان باید با احترام دفن شده، مزار آنان محترم شمرده شود و به طرز شایسته محافظت گردد. (قاعده ۱۱۵)

۵. هر یک از طرفهای درگیری باید به منظور تشخیص هویت اجساد کلیه اطلاعات قابل حصول در مورد متوفی را قبل از تدفین ثبت نموده و محل دفن اجساد را علامت گذاری نماید. (قاعده ۱۱۶)

۱۲۷. مصادیق لوازم شخصی متوفیان منحصمات کدامند؟ ص ۵۹۸

۱. وصیت نامه؛ ۲. مدارک مهمی که برای بستگان متوفی مهم است؛ ۳. وجه نقد؛ ۴. اشیائی که دارای ارزش معنوی می باشد.

۱۲۸. تدابیر مناسب مد نظر برای تشخیص هویت اجساد کدامند؟ ص ۶۰۷

۱. جمع آوری پلاک شناسایی؛ ۲. کالبد شکافی؛ ۳. ثبت گزارش کالبد شکافی؛ ۴. ثبت گواهی فوت؛ ۵. ثبت تدفین جسد؛ ۶. تدفین در گور انفرادی؛ ۷. ممنوعیت تدفین دسته جمعی قبل از شناسایی اجساد.

۱۲۹. وظایف طرفهای درگیر راجع به مفقودین در نتیجه منحصمات را بیان کنید. ص ۶۰۸

۱. طرفهای درگیر بایستی کلیه تدابیر ممکن را جهت تعیین وضعیت افرادی که در نتیجه درگیریهای مسلحانه مفقود شده اند بعمل آورند.

۲. طرفهای درگیر باید بستگان مفقودین را نسبت به سرنوشت آنان آگاه نماید.

۱۳۰. اصطلاح افراد محروم از آزادی شامل چه گروههایی می شود؟ ص ۶۱۶

۱. رزمندگانی که در درگیریهای مسلحانه توسط طرف متخاصم اسیر شده اند؛

۲. غیرنظامیان بازداشت شده؛

۳. زندانیان امنیتی که تحت نظر قرار دارند.

۱۳۱. زندانیان امنیتی شامل چه افرادی می شوند؟ ص ۶۱۶

۱. افرادی که نقش مستقیمی در مخاصمات داشته اند و طی آن مخاصمه به اسارت درآمده اند؛

۲. افرادی که بواسطه اتهامات جنایی یا به دلایل امنیتی بازداشت شده اند مشروط بر اینکه بهره وری ارتباطی میان موقعیت درگیری مسلحانه و محرومیت آنان از آزادی وجود داشته باشد.

۱۳۲. وضعیت نگهداری زنانی که سلب آزادی شده اند چگونه باید باشد؟ استثنای آن چیست؟ ص ۶۲۰

۱. باید در اماکن جداگانه از مردان نگهداری شوند؛

۲. سرپرست آنها باید زن باشد؛

استثناء: در صورتیکه از یک خانواده سلب آزادی شده باشد، باید به صورت خانوادگی اسکان شوند.

۱۳۳. تکالیف طرفهای درگیر در برخورد با افرادی که از آزادی محروم هستند، چیست؟

۱. باید از نظر خوراک، پوشاک، آب، سرپناه و مراقبتهای پزشکی تامین شوند؛

۲. کودک محروم از آزادی همانند زنان باید در بازداشتگاههای جداگانه نگهداری شوند مگر خانواده باشند؛

۳. باید در محلهای خارج از منطقه نبرد نگهداری شوند؛

۴. غارت اموال و لوازم شخصی آنان ممنوع است؛

۵. جزئیات شخصی مربوط به هویت آنان باید ثبت شود؛

۶. کمیته بین المللی صلیب سرخ باید به تمامی افراد محروم از آزادی دسترسی داشته باشد؛

۷. باید اجازه مکاتبه با بستگان خود با رعایت شرایط متعارف از نظر تعداد و سانسور آنها از سوی مقامات داشته باشند؛

۸. باید در حد امکان به آنها اجازه ملاقات خصوصا با بستگان نزدیک داده شود؛

۹. در انجام اعتقادات مذهبی، فردی و مناسک خود آزادند؛

۱۳۴. نقش کمیته بین المللی صلیب سرخ در مواجهه با افرادی که در مخاصمات مسلحانه

بین المللی و غیربین المللی از آزادی محروم شده اند چیست؟ ص ۶۳۴

۱. در درگیریهای مسلحانه بین المللی، این کمیته باید بتواند به تمامی افرادی که از آزادی محروم هستند دسترسی داشته باشد تا بتواند شرایط بازداشت ایشان را تایید کرده و تماس بین آنان و خانواده شان را برقرار سازد؛

۲. در درگیریهای مسلحانه غیربین المللی، این کمیته میتواند با هدف انجام ملاقات با تمام افرادی که به دلیل درگیریها از آزادی محروم شده اند و همچنین تایید شرایط بازداشت ایشان و برقرار تماسی میان آنها و خانواده شان خدمتش را به طرفهای درگیر ارایه دهد.

۱۳۵. شرایط و ضوابط استناداردی که بر طبق آن کمیته بین المللی صلیب سرخ به بازدید می پردازد، کدام است؟ ص ۶۳۸

۱. دسترسی به کلیه افرادی که در ارتباط با مخاصمه مسلحانه از آزادی محروم شده اند؛ در کلیه مراحل بازداشت ایشان و در همه نقاطی که بازداشت شدگان نگهداری می شوند؛

۲. امکان گفتگوی آزاد و محرمانه با اسرا به اختیار و انتخاب کمیته؛

۳. امکان ثبت هویت افراد محروم از آزادی؛

۴. امکان تجدید منظم دیدارها؛

۵. مجوز برای مطلع ساختن بستگان بازداشت شدگان از اقامتگاه آنان و حصول اطمینان از امکان تبادل خبر میان افراد محروم از آزادی و خانواده هایشان در صورت لزوم.

۱۳۶. سه دسته از بازداشت شدگان را تحت شرایطی میتوان آزاد کرد، نام ببرید. ص ۶۴۷

۱. اسرای جنگی پس از توقف درگیریهای فعال بایستی فوراً آزاد شده و بازگردانده شوند؛

۲. بازداشت شدگان غیرنظامی بایستی به محض مرتفع شدن موجبات بازداشت ایشان، و یا حداکثر به محض توقف درگیریهای فعال آزاد شوند؛

۳. افرادی که به دلیل درگیریهای مسلحانه غیربین المللی از آزادی محروم شده اند بایستی به محض مرتفع شدن موجبات سلب آزادی ایشان، آزاد شوند.

نکته: ممکن است افراد مورد اشاره در صورتیکه رسیدگی کیفری علیه آنان در جریان باشد یا در صورت تحمل محکومیت قانونی اعمال شده علیه ایشان همچنان محروم از آزادی باقی بمانند.

۱۳۷. وظیفه طرفهای درگیری مسلحانه بین المللی و غیر بین المللی نسبت به جمعیت غیرنظامی چیست؟ ص ۶۵۴

۱. طرفهای درگیری مسلحانه بین المللی نباید جمعیت غیرنظامی را از کل یا بخشی از سرزمین اشغالی اخراج یا اجبارا منتقل کنند مگر آنکه:

الف: امنیت غیرنظامیان در مخاطره باشد؛

ب: ضرورت مبرم نظامی چنین ایجاب نماید؛

۲. طرفهای درگیری مسلحانه غیربین المللی نباید دستور آوارگی جمعیت غیرنظامی را بنا به دلایل مرتبط با درگیری به صورت کلی یا جزئی صادر نمایند؛ مگر آنکه:

الف: امنیت غیرنظامیان در مخاطره باشد؛

ب: ضرورت مبرم نظامی چنین ایجاب نماید.

۱۳۸. مواردی که منجر به ایجاد وضعیت پاکسازی قومی (تغییر ترکیب جمعیت یک سرزمین) می شود کدامند؟ ص ۶۶۰

۱. آوارگی جمعیت غیرنظامی یک سرزمین؛ ۲. قتل؛ ۳. حمله علیه غیرنظامیان؛ ۴. تجاوز؛ ۵. خشونت‌های جنسی.

۱۳۹. اقداماتی که به منظور بازگشت داوطلبانه و ایمن آوارگان باید انجام گیرد کدامند؟ ص ۶۷۲

۱. اقدامات تدارکاتی جهت بازگشت ایمن بویژه مین روبی؛

۲. ارایه کمک برای تامین نیازهای اولیه؛

۳. تامین وسایل ساخت و ساز؛

۴. وسایل خانه و ابزار آلات کشاورزی؛

۵. بازسازی مدارس؛

۶. برنامه های آموزشی و مهارتی.

۱۴۰. افراد برخوردار از حمایت‌های خاص در مخاصمات مسلحانه بین المللی و غیربین المللی را بنویسید. ص ۶۷۷

۱. آوارگان؛

۲. زنان متأثر از درگیریهای مسلحانه بویژه زنان باردار و مادران و کودکان خردسال؛

۳. کودکان متأثر از درگیریهای مسلحانه؛

۴. سالمندان؛

۵. افراد دارای معلولیت و ناتوان متأثر از درگیری مسلحانه.

۱۴۱. حمایت‌های خاص و ویژه از کودکان متأثر از درگیری‌های مسلحانه شامل چه مواردی است؟ ص ۶۸۵

۱. حمایت در برابر کلیه اشکال خشونت جنسی؛
۲. جداسازی کودکانی که از آزادی محروم شده اند از بزرگسالان به جز در مواردی که از اعضای یک خانواده باشند؛
۳. دسترسی به آموزش، غذا، و مراقبت‌های پزشکی؛
۴. تخلیه از مناطق نبرد به منظور تامین امنیت ایشان؛
۵. بازگرداندن کودکان بدون سرپرست نزد خانواده هایشان.

۱۴۲. بر طبق نظر کمیته حقوق کودک سازمان ملل متحد، اقدامات لازم جهت تحقق حقوق کودکان متأثر از درگیری‌های مسلحانه کدامند؟ ص ۶۸۵

۱. حمایت از کودکان در محیط خانواده؛
۲. اطمینان از ارایه کمک و تامین مراقبت‌های ضروری؛
۳. دسترسی به خوراک؛
۴. آموزش و مراقبت‌های بهداشتی؛
۵. ممنوعیت شکنجه؛
۶. سوء استفاده و بدرفتاری و اهمال؛
۷. ممنوعیت مجازات اعدام؛
۸. حفظ سلامت محیط فرهنگی کودک؛
۹. کمک‌های امدادی و بشردوستانه؛
۱۰. دسترسی به کودکان در درگیری‌های مسلحانه.

۱۴۳. منظور از واژه «استفاده و شرکت» در عبارت «استفاده از کودکان برای شرکت فعالانه در درگیری‌ها جنایت جنگی تلقی شده» چیست؟ ص ۶۹۳

الف: شرکت مستقیم و فعال در نبرد و فعالیتهای نظامی مرتبط با مخاصمه مانند:

۱. دیده بانی؛
۲. جاسوسی؛
۳. خرابکاری؛
۴. استفاده از کودکان بعنوان طعمه؛

۵. استفاده بعنوان پیک یا مامور ایستگاه بازرسی؛

ب: استفاده از کودکان در وظایف پشتیبانی مستقیم مانند:

۱. حمل ملزومات یا پشتیبانی خط مقدم نبرد؛

۲. فعالیت در خود خط مقدم جبهه نبرد.

۱۴۴. فعالیتهای آشکار غیرمرتبط با درگیری که جنایت جنگی قلمداد نمی شوند کدامند؟ ص

۶۹۳

۱. تحویل غذا به پایگاه هوایی؛

۲. انجام وظیفه بعنوان خدمتکار خانگی در محل سکونت افسر متاهل.

۱۴۵. نحوه رعایت مقررات حقوق بین المللی بشردوستانه از سوی هر یک از طرفهای درگیر

مخاصمه چگونه می باشد؟ ص ۷۰۰

۱. از طریق نیروهای مسلح خود؛

۲. از طریق نیروهای تحت نظارت خود؛

۳. از طریق اشخاص و گروههایی که در واقع تحت امر یا طبق دستورات و کنترل آنان عمل

می کنند.

۱۴۶. وظایف دولتها نسبت به اجرای حقوق بین المللی بشردوستانه در مخاصمات را

بنویسید. ص ۷۲۰

۱. دولتها نباید نقض حقوق بین المللی بشردوستانه توسط طرفهای درگیر در درگیریهای

مسلحانه را تشویق کنند؛

۲. دولتها باید تا حد امکان از نفوذ خود برای متوقف کردن نقض حقوق بین المللی

بشردوستانه استفاده کنند؛

۱۴۷. رویه مورد استفاده دولتها برای متوقف ساختن نقض حقوق بین المللی بشردوستانه

کدامند؟ ۷۲۳

۱. اعتراض دیپلماتیک؛ ۲. اقدامات جمعی

۱۴۸. اعتراضات دیپلماتیک کشورها به نقض حقوق بین المللی بشردوستانه چگونه است؟

ص ۷۲۴

۱. این اعتراضات به هر دو زمینه درگیریهای مسلحانه بین المللی و غیربین المللی مربوط می

شود؛

۲. این اعتراضات محدود به نقض کنوانسیونهای ژنو نیست؛
۳. این اعتراضات اغلب مربوط به درگیریهایی هستند که دولتهای معترض به آنها ارتباط خاصی ندارند؛
۴. این اعتراضات دیپلماتیک دوجانبه در مجامع بین المللی یا از طریق قطعنامه های سازمانهای بین المللی ابراز گردیده اند؛
۵. این اعتراضات معمولاً طرفهای متخلف را مستقیماً هدف قرار نمی دهند؛
۶. این اعتراضات به وظیفه دولتها بر طبق ماده ۱ مشترک کنوانسیونهای ژنو در خصوص تضمین رعایت حقوق بین المللی بشردوستانه اشاره میکند.
۱۴۹. اقدامات جمعی کشورها به نقض حقوق بین المللی بشردوستانه چگونه است؟ ص ۷۲۴
۱. اقدامات جمعی دولتها در راستای تلاش برای تضمین رعایت حقوق در قالب برگزاری کنفرانسهای بین المللی در خصوص وضعیتهای خاص صورت میگیرد؛
۲. اقدامات جمعی در جهت رسیدگی به موارد نقض اجتماعی؛
۳. اقدامات جمعی در جهت ایجاد دادگاههای کیفری به صورت موردی؛
۴. اقدامات جمعی در جهت ایجاد دادگاههای کیفری بین المللی؛
۵. اقدامات جمعی در جهت اعمال تحریمهای بین المللی؛
۶. اقدامات جمعی در جهت اعزام نیروهای حافظ صلح یا مجری صلح.
۱۵۰. برای اینکه اقدامات خصمانه تلافی جویانه علیه گروههای افراد و اهداف قابل قبول، غیرقانونی نباشد، ۵ شرط باید رعایت شود، کدامند؟ ص ۷۲۷
۱. هدف از اقدامات تلافی جویانه که میتواند از قرار ذیل باشد:
الف: واکنش به نقض جدی حقوق بین المللی بشردوستانه؛
ب: به منظور وادار ساختن طرف مقابل به تبعیت از قوانین حقوق بین المللی بشردوستانه.
۲. اقدام تلافی جویانه بعنوان آخرین راه حل و این زمانی است که دیگر هیچ اقدام قانونی دیگری برای وادار کردن طرف مقابل به رعایت قوانین متصور نباشد؛
۳. تناسب؛ اقدام تلافی جویانه باید متناسب با تخلفی باشد که اقدام مزبور با هدف توقف آن صورت گرفته است.
۴. تصمیم گیری در بالاترین سطح دولت؛
۵. خاتمه؛ اقدام تلافی جویانه باید به محض تبعیت طرف مقابل از قوانین متوقف شود.

۱۵۱. دولت در قبال چه ارکان و اشخاص ناقض حقوق بشردوستانه بین المللی مسئولیت دارد؟ ص ۷۴۹

۱. نقضهایی که توسط ارگان دولت شامل نیروهای مسلح صورت می پذیرد؛
۲. نقضهایی که از سوی افراد یا نهادهایی که براساس اختیارات اعطایی به ایشان و در جهت اعمال عناصر حاکمیت دولت صورت می پذیرد؛
۳. نقضهایی که از سوی اشخاص و گروههایی که در واقع به دستور یا تحت مدیریت یا کنترل دولت عمل می کنند صورت می پذیرد؛
۴. نقضهایی که از سوی افراد یا گروههای خصوصی صورت می پذیرد و دولت عمل ایشان را به منزله عمل خود مورد تایید قرار می دهد؛
۵. دولت همچنین در قبال موارد ترک فعل از سوی نهادهای خود در موقعی که وظیفه دارند دست به اقدام بزنند مسئولیت دارد.

۱۵۲. مصادیق جبران کامل غرامت در قبال صدمات وارده در اثر عمل متخلفانه بین المللی کدامند؟ ص ۷۵۹

۱. اعاده به وضع سابق؛ ۲. جبران خسارت؛ ۳. جلب رضایت
۱۵۳. بر طبق ماده ۳۷ پیش نویس مواد مربوط به مسئولیت دولتها، جلب رضایت چگونه تبیین شده است؟ ص ۷۶۲
۱. دولتی که در قبال تخلفات بین المللی مسئول شناخته شده، ملزم است در جایی که جبران خسارات وارده از طریق اعاده به وضع سابق یا پرداخت غرامت ممکن نباشد، رضایت طرف مقابل را جلب کند؛
  ۲. جلب رضایت ممکن است عبارت باشد از:
    - الف: اقرار به انجام تخلف؛
    - ب: اظهار ندامت؛
    - ج: عذرخواهی رسمی؛
    - د: هر روش مناسب دیگر که بیانگر رضایت باشد؛
  ۳. جلب رضایت باید به نحوی باشد که با صدمات وارده تناسب داشته و مستلزم تحقیر و تخفیف دولت مسئول نباشد.

۱۵۴. ساز و کارهای جبران خسارت را بنویسید. ص ۷۶۴

۱. جبران خسارت بر اساس موافقت نامه های بین دولتی و سایر توافقات؛
  ۲. جبران خسارت و مطالبه آن از طریق دادگاههای داخلی.
۱۵۵. اشکال مختلف مسئولیت کیفری افراد در ارتکاب جنایات جنگی را بنویسید. ص ۷۸۱
۱. اقدام به ارتکاب جنایات جنگی؛
  ۲. معاونت در انجام اینگونه اعمال از جمله تسهیل، کمک و مشارکت در ارتکاب این جرائم.
  ۳. برنامه ریزی یا تحریک به ارتکاب جنایات جنگی.
۱۵۶. درخصوص اقداماتی که زیردستان در اجرای یک دستور برعهده گرفته و مرتکب جنایات جنگی می شوند چند وضعیت را باید مشخص کرد؟ ص ۷۸۶
۱. در صورتیکه جنایات جنگی واقعا ارتکاب یافته است بر طبق رویه کشورها واضح است که مسئولیت فرماندهی برقرار است.
  ۲. هنگامی که جنایات جنگی به واقع انجام نیافته و فقط قصد و سعی در ارتکاب آنها وجود داشته است رویه کشورها حاکی از آن است که در اینجا نیز مسئولیت فرماندهی وجود دارد.
  ۳. در هنگامیکه جنایات جنگی نه واقع شده باشد و نه سعی و شروع به انجام آن شده باشد در این صورت کشورهای چندی مسئولیت کیفری آن را به فرمانده که فقط دستور ارتکاب جنایت جنگی را داده نسبت می دهند.
۱۵۷. فرماندهان و افراد مافوق در مقابل جنایات جنگی ارتكابی توسط زیردستان در چه صورت مسئولیت کیفری دارند؟ ص ۷۸۷
۱. چنانچه آگاهی داشته یا دلیل بر آگاهی آنها وجود داشته باشد؛
  ۲. هر گونه اقدام منطقی و لازمی را که برای جلوگیری در حیطه قدرتشان بوده ولی انجام نداده اند؛
  ۳. یا اگر جنایتی واقع شده، اشخاص مرتکب را مجازات نکرده اند.
۱۵۸. چه تخلفاتی در معاهدات و اسناد بین المللی مختلف بعنوان جنایت جنگی شناخته شده است؟ ص ۸۰۲
۱. رفتاری که افراد یا اموال مورد حمایت را به خطر اندازد؛ مثل تصمیم به صرف اقدام جهت حمله به غیرنظامیان یا اموال غیرنظامی.
  ۲. رفتاری که ارزشهای مهمی را نقض کند؛ مثل سوءاستفاده از اجساد، رفتار تحقیرآمیز با اشخاص، وادار کردن اشخاص به انجام کاری که مستقیما به عملیات نظامی دشمن کمک

کند، محروم کردن از حق برخورداری از محاکمه منصفانه، استخدام کودکان زیر ۱۵ سال در نیروهای مسلح.

۱۵۹. به ترتیب، ماهیت رفتار موجد جنایات جنگی، مرتکبین آن جنایات، و عنصر معنوی آن را بنویسید؟ ص ۸۰۷

۱. فعل یا ترک فعل: جنایات جنگی میتواند متضمن فعل یا ترک فعل گردد و مثالهایی مانند عدم تامین محاکمه منصفانه، عدم ارائه غذا یا مراقبتهای لازم پزشکی که به اختیار طرف مقابل است از مصادیق آن است. برعکس جنایات علیه بشریت که ارتکاب اعمال ممنوعه بطور گسترده و سازمان یافته می باشد، هر گونه نقض جدی حقوق بین المللی بشردوستانه جنایت جنگی محسوب می شود.

۲. مرتکبین جنایات جنگی: رویه معمول در قالب قوانین، دستورالعملهای نظامی و رویه های قضائی نشان می دهد که جنایات جنگی نقضهایی هستند که یا بوسیله اعضای نیروهای مسلح ارتکاب یافته یا بوسیله غیرنظامیان علیه اعضای نیروهای مسلح، غیرنظامیان یا اموال مورد حمایت طرف مقابل صورت می پذیرند.

۳. عنصر معنوی: رویه قضائی بین المللی نشان داده است که جنایات جنگی تخلفی هستند که با قصد و نیت صورت گرفته اند، اعم از اینکه بطور عمد یا با سهل انگاری ارتکاب یافته باشند.

۱۶۰. فهرست جنایات جنگی که شامل نقض جدی مقررات حقوق بین المللی بشردوستانه می باشد را ذکر کنید. ص ۸۰۸

الف: نقض فاحش کنوانسیونهای ژنو؛ که شامل موارد زیر است:

۱. قتل عمد؛

۲. شکنجه یا رفتار غیرانسانی مانند آزمایشهای بیولوژیک؛

۳. ایجاد درد و رنج عظیم یا ایراد جراحات جدی به بدن یا به سلامت؛

۴. تخریب گسترده یا تصاحب دارایی که فاقد ضرورت نظامی بوده و به طور غیرقانونی و از روی عمد انجام شده باشد؛

۵. وادار کردن اسیر جنگی یا سایر افراد مورد حمایت به خدمت در نیروهای دشمن؛

۶. محروم کردن اسیر جنگی یا دیگر افراد مورد حمایت از حق داشتن محاکمه قانونی و منصفانه؛

۷. اخراج از کشور یا انتقال غیرقانونی افراد؛
  ۸. حبس غیرقانونی؛
  ۹. گروگانگیری.
- ب: سایر موارد نقضهای جدی حقوق بین المللی بشردوستانه در جریان درگیریهای مسلحانه بین المللی که شامل موارد ذیل است:
۱. خدشه دار کردن حیثیت اشخاص خصوصا تحقیر یا رفتار تحقیرآمیز و هتک حرمت؛
  ۲. عقیم کردن؛
  ۳. وادار کردن اتباع طرف مقابل برای شرکت در عملیات نظامی در برابر نیروهای خودی؛
  ۴. کشتن یا مجروح کردن رزمنده ای که تسلیم شده یا به هر نحوی خارج از صحنه نبرد است؛
  ۵. اعلام اینکه به هیچ کس رحم نمی شود؛
  ۶. استفاده نامناسب از نشان مشخصه مبین مورد حمایت بودن که این استفاده نامناسب منجر به مرگ یا جراحات شدید اشخاص شود؛
  ۷. استفاده نامناسب از پرچم، علائم نظامی یا یونیفرم دشمن که منجر به مرگ یا جراحات شدید شود؛
  ۸. کشتن یا مجروح کردن طرف مقابل باتوسل به روشهای خائنانه؛
  ۹. هدف حمله قراردادن پرسنل پزشکی یا مذهبی یا واحدهای پزشکی و وسایل حمل و نقل آن؛
  ۱۰. غارت یا دیگر اشکال تصاحب دارایی برخلاف حقوق بین المللی بشردوستانه؛
  ۱۱. تخریب دارایی ها بدون ضرورت نظامی؛
  ۱۲. هدف حمله قراردادن جمعیت غیرنظامی که نقش مستقیمی در خشونت ها و درگیری ندارند؛
  ۱۳. اقدام به حمله باعلم به اینکه چنان حمله ای موجب از دست رفتن زندگی یا مجروح شدن غیرنظامیان یا ورود خسارت می شود که این خسارات وارده فراتر از مزیت نظامی می باشد؛
  ۱۴. حمله به مناطق بی دفاع و نواحی غیرنظامی؛

۱۵. مثله کردن افراد متعلق به طرف دشمن یا انجام آزمایشهای علمی و پزشکی که به هیچ وجه توجیه پزشکی ندارد؛

۱۶. انتقال قسمتی از جمعیت غیرنظامی توسط نیروهای اشغالگر به داخل قلمرو اشغالی یا اخراج این جمعیت به خارج از قلمرو اشغالی؛

۱۷. هدف حمله قراردادن ساختمانهایی که به امور مذهبی آموزشی، هنری، علمی، یا امور خیریه اختصاص داده شده است و همچنین آثار باستانی مشروط به آنکه جزء اهداف نظامی نباشند؛

۱۸. استفاده از سلاحهای ممنوعه؛

۱۹. استفاده از سپر انسانی؛

۲۰. ارتکاب تخلفات جنسی بخصوص تجاوز، بردگی، اجبار به فحشاء، و حاملگی اجباری.

۱۶۱. منظور از واژه در مجموع (overall) که در اساسنامه دیوان کیفری بین المللی آمده است چیست؟ ص ۸۱۲

برای نشان دادن این است که:

الف: هدف نظامی بخصوص ممکن است دارای مزایای نظامی مهمی باشد که در طول زمان مشخص شود؛

ب: عملیات نظامی را در مناطقی فراتر از حول و حوش خود هدف تحت تاثیر قرار دهد.

۱۶۲. مصادیق خشونت‌های جنسی کدامند؟ ص ۸۲۳

۱. تجاوز؛ ۲. بردگی جنسی؛ ۳. اجبار به فحشاء؛ ۴. حاملگی اجباری.

۱۶۳. منظور از واژه قصد در اساسنامه دیوان کیفری بین المللی چیست؟ ص ۸۲۹

مبین آن است که شخصی که مرتکب جرم شده آگاه است که پیامد آن چه خواهد بود.

۱۶۴. تخلفات جدی حقوق بین المللی بشردوستانه در جریان مخاصمات مسلحانه غیر بین المللی کدامند؟ ص ۸۴۳

۱. استفاده از سلاحهای ممنوعه؛

۲. انجام حملات کورکورانه و بی هدف که منتج به مرگ یا جراحات غیرنظامیان شود؛

۳. مورد حمله قراردادن مناطق بی دفاع و نواحی غیرنظامی؛

۴. استفاده از سپر انسانی؛

۵. بردگی؛

۶. مجازات دسته جمعی؛
۷. استفاده از گرسنگی دادن به غیرنظامیان بعنوان یک روش جنگی.
۱۶۵. استفاده از سپر انسانی تحت چه عناوینی جنایت جنگی شناخته شده است؟ ص ۸۴۷
۱. تحت عنوان رفتار بیرحمانه؛
  ۲. هتک حرمت و حیثیت اشخاص.
۱۶۶. اصطلاح جنایات جنگی مرکب بطور خاص ناظر به چه اعمالی است؟ ص ۸۴۹
- الف. ناپدید شدن اجباری؛
- ب. پاکسازی قومی که مصادیق آن عبارتند از:
۱. قتل؛ ۲. تجاوز؛ ۳. اخراج غیرقانونی؛ ۴. دستور به آوارگی جمعیت غیرنظامی به دلایل مرتبط با درگیریها بدون اینکه برای امنیت غیرنظامیان لازم باشد و یا از نظر نظامی ضرورت داشته باشد؛ ۵. هتک حرمت اشخاص بر مبنای تبعیض نژادی، رفتار غیر انسانی یا رفتار تحقیرآمیز.
۱۶۷. در کنار اصل صلاحیت جهانی، مبانی دیگر صلاحیت قضائی یک کشور کدام است؟ ص ۸۵۰
- علاوه بر اصل صلاحیت جهانی میتوان به دیگر مبانی صلاحیت قضایی یک کشور اشاره کرد که عبارتند از:
۱. اصل صلاحیت سرزمینی: بر مبنای اینکه جنایت در کجا صورت گرفته است؛
  ۲. اصل صلاحیت شخصی بر مبنای تابعیت مرتکب جرم؛
  ۳. اصل صلاحیت شخص منفی که بر مبنای تابعیت قربانی است؛
  ۴. اصل حمایتی که بر مبنای حمایت از منافع یا امنیت ملی صورت می گیرد.
۱۶۸. حق کشورها بر اعطای صلاحیت جهانی در دادگاههای داخلی خود چگونه مورد حمایت قرار گرفته است؟ ص ۸۵۱
۱. توسط قوانین داخلی؛
  ۲. توسط عرف مبتنی بر معاهدات؛
۱۶۹. کنوانسیونهایی که کشورهای عضو را در اعمال صلاحیت جهانی برای رسیدگی به جنایات واقع در درگیریهای مسلحانه بین المللی ملزم کرده اند کدامند؟ ص ۸۵۴
۱. کنوانسیونهای ژنو و پروتکل اول الحاقی؛

۲. کنوانسیون منع شکنجه؛
  ۳. کنوانسیون آمریکایی در مورد ناپدید شدگی اجبار؛
  ۴. کنوانسیون راجع به ایمنی پرسنل سازمان ملل متحد؛
  ۵. پروتکل دوم کنوانسیون لاهه در حمایت از اموال فرهنگی.
۱۷۰. وظیفه مقامات صاحب قدرت در پایان مخاصمات را بنویسید. ص ۸۵۹
۱. باید تلاش کنند که وسیعترین عفو ممکن نسبت به اشخاصی که در درگیریهای مسلحانه غیربین المللی شرکت کرده اند حاصل شود؛
  ۲. باید تلاش کنند که آن دسته از افرادی که بنا به دلایل مربوط به درگیریهای مسلحانه از آزادی محروم شده اند، از وسیعترین عفو برخوردار شوند.
- نکته: به استثنای اشخاصی که مظنون، متهم یا محکوم به جنایات جنگی شده اند.